

**PROGRAM HOSPODÁRSKEHO
ROZVOJA A SOCIÁLNEHO ROZVOJA
OBCE Štefurov**

**PROGRAMOVÉ OBDOBIE 2021 - 2027
S VÝHLADOM DO ROKU 2030**

Názov:	Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Štefurov na roky 2021 až 2027
Územné vymedzenie:	Obec Štefurov ŠÚJ 527 904
Územný plán obce schválený:	nie
Dátum schválenia PHRSR:	.....
Verzia:	1.0
Publikovaný verejne:	10. 01. 2024
Spracoval:	Vidiek, n. o., Giraltovcce

ZÁKLADNÉ ÚDAJE	
Kraj:	Prešovský
Okres:	Svidník
Región:	Šariš
Poloha:	49°10' 33,6" N,21°29'52"E
Nadmorská výška:	230 m. n. m.
Rozloha:	8,75 km ² (875 ha)
Počet obyvateľov:	104 (31.12.2022)
Hustota obyvateľstva:	11,89 obyv./km ²

OFICIÁLNE ADRESY	
Adresa:	Obec Štefurov – Obecný úrad Štefurov 31 090 42 Okružle
Web:	www.stefurov.sk
E-mail:	obecstefurov@gmail.com
Telefón:	
Mobil:	0905 580 341

Obsah

PRÍHOVOR STAROSTKY OBCE	4
ÚVOD	5
A ZÁKLADNÉ VÝCHODISKÁ PROCESU TVORBY PHRSR obce Štefurov	8
A I ANALÝZA VNÚTORNÉHO PROSTREDIA.....	11
1. ZÁKLADNÁ CHARAKTERISTIKA OBCE A JEJ STRUČNÝ HISTORICKÝ VÝVOJ	11
1.1 HISTÓRIA	14
1.2 SYMBOLY OBCE	14
2. OBYVATEĽSTVO	15
3. OBČIANSKA VYBAVENOSŤ	22
4. TECHNICKÁ INFRAŠTRUKTÚRA	23
5. EKONOMICKÁ ŠTRUKTÚRA	24
A.II EX-POST HODNOTENIE REALIZÁCIE PREDCHÁDZAJÚCEHO PHSR A PLNENIA ANALÝZA VONKAJŠIEHO PROSTREDIA	28
7. POLOHA	29
8. DOPRAVA A DOSTUPNOSŤ ÚZEMIA	30
9. PRÍRODNÉ PODMIENKY.....	31
10. VYUŽITIE ZEME.....	31
11. ŽIVOTNÉ PROSTREDIE	33
12. CESTOVNÝ RUCH.....	34
A.III ZHODNOTENIE SÚČASNÉHO STAVU ÚZEMIA	35
13. SWOT ANALÝZA A SYNTÉZA VÝSLEDKOV	36
14. HLAVNÉ DISPARITY A FAKTORY ROZVOJA	39
15. STEEP ANALÝZA	39
ČASŤ B – STRATEGICKÁ ČASŤ	42
16. VÍZIA ÚZEMIA	42
17. NÁVRH STRATÉGIE ROZVOJA OBCE.....	42
ČASŤ C – PROGRAMOVÁ ČASŤ PRIORITYNÉ OBLASTI	44
ČASŤ D – REALIZAČNÁ ČASŤ – PROJEKTOVÉ ZÁMERY	59
18. MONITOROVANIE A HODNOTENIE	61
19. AKČNÝ PLÁN.....	62
ČASŤ E – FINANČNÁ ČASŤ	65
ZÁVER.....	66

Vážení obyvatelia obce Štefurov!

Dovoľte mi predstaviť Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja (PHRSR) obce Štefurov na programové obdobie 2021 – 2027 s výhľadom a plnením do roku 2030. PHRSR je kľúčovým rozvojovým plánovacím dokumentom, vďaka ktorému je možné plánovať a systémovo riadiť strategický rozvoj obce a nasmerovať jej ďalší vývoj do nasledujúceho programového obdobia.

PHRSR obce Štefurov predstavuje základný dokument strednodobého plánovania podpory regionálneho rozvoja a regionálnej politiky na najnižšej - lokálnej úrovni. Vypracovaný bol v nadväznosti na strategické a programové dokumenty prijaté na vyššej regionálnej a zároveň na najvyššej, t. j. národnej úrovni. Vychádza z podrobnej analýzy územia, ktorej výsledkom je návrh priorít, opatrení a aktivít (konkrétnych projektových zámerov), ktorých schválením sa obec zaväzuje k ich plneniu. Na tvorbe PHRSR sa podieľal tím zložený z externých a interných stakeholderov - poslanci obecného zastupiteľstva, zamestnanci obecného úradu a obyvatelia obce. Povinnosť vypracovať Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja definuje zákon č. 309/2014 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja. Úlohou obce je zahrnúť do PHRSR všetky relevantné opatrenia, ktorých realizácia je nevyhnutná z hľadiska dosiahnutia ďalšieho rozvoja. Všetky navrhnuté opatrenia zároveň musia byť v súlade so strategickým plánovaním podporou regionálneho rozvoja obce v zmysle požiadaviek na čerpanie zo štrukturálnych fondov a Kohézneho fondu Európskej únie.

Som presvedčená, že rozvoj obce v súlade s týmto strategickým dokumentom bude prispievať k približovaniu sa k stanoveným cieľom, ktoré pomôžu naplniť očakávania obyvateľov obce Štefurov. Verím, že my - obyvatelia Štefurova, budeme aktívni počas celého programového obdobia a budeme sa podieľať na tom, aby bol PHRSR otvorený a živý dokument, schopný reagovať na aktuálne podnety.

Rada by som sa poďakovala tým, ktorí sa na tvorbe PHRSR obce aktívne podieľali, čím prispeli k formovaniu budúcnosti obce v súlade s očakávaniami jej obyvateľov.

S úctou,

Jana Rišková

starostka obce Štefurov

Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Štefurov (ďalej len PHRSR) je strednodobý strategický dokument, ktorý plánuje budúci komplexný rozvoj obce Štefurov.

Spracovanie Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce smeru k zlepšeniu kvality života obyvateľov obce, ktorí sa aktívne podieľajú na jeho tvorbe. Spracovanie PHRSR prebiehalo za účasti partnerov z územia obce z verejného sektora, podnikateľského a neziskového sektora. Na identifikovaní silných a slabých stránok, príležitostí a ohrození obce, stanovaní vízie a rozvojovej stratégie spolupracovali vytvorené pracovné skupiny. Výsledkom spolupráce je strategický dokument, ktorý vychádza z potenciálu obce, jej aktuálnych potrieb a možností.

Základné údaje o PHRSR

Vláda SR dňa 12.3.2019 zriadila Radu vlády SR pre politiku súdržnosti 2021 – 2027, ktorá koordinuje prípravu Partnerskej dohody Slovenskej republiky na roky 2021 – 2027.

Veľkou zmenou pri príprave Partnerskej dohody SR a programov SR na roky 2021 – 2027 je zmena princípu poskytovania príspevkov (z pôvodného zhora nadol) **na zdola nahor**, z čoho vyplýva väčšia zodpovednosť územnej (krajскеj) samosprávy pri vytváraní integrovaných územných stratégií (IUS) a zásobníka projektov. Príprava nového programovacieho obdobia súvisí aj s inováciou metodiky tvorby a implementácie hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja regiónov, programom rozvoja obcí s uplatnením princípov udržateľného inteligentného a rozumného rozvoja pre obdobie po roku 2020.

Na rozdiel od súčasného obdobia bude v novom programovacom období integrovaná stratégia (predtým RIUS PSK) súčasťou Programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja PSK na roky 2021 – 2030.

V novom programovacom období predstavuje **princíp partnerstva základnú premisu**. Za účelom naplnenia tohto princípu bola vytvorená Rada partnerstva PSK.

Základnými dokumentami, ktorými sa Rada riadi, sú Štatút Rady partnerstva PSK a Rokovací poriadok Rady partnerstva.

Rada partnerstva PSK schválila vytvorenie 3 strategicko-plánovacích regiónov na území PSK.

Okres Svidník je zaradený do Strategicko-plánovacieho subregiónu HORNÝ ŠARIŠ.

1. Hlavné ciele, výzvy, problémy a impulzy na ktoré PHRSR obce Štefurov bude reagovať.

1.1. Hlavné impulzy pre spracovanie dokumentu

Ukončenie programovacieho obdobia, pandémie nového koronavírusu spôsobila celosvetovú zdravotnú krízu s priamym vplyvom na vývoj ekonomiky. Národné hospodárstvo kleslo v roku 2020 o 5,2 %.

Ukončenie programovacieho obdobia 2013 – 2020, vytváranie strategicko-plánovacích regiónov v rámci PSK, kde okres Svidník bol zaradený do subregiónu Horný Šariš sa vytvára priestor pre čerpanie eurofondov jednoduchšie, rýchlejšie a efektívnejšie s novým systémom schvaľovania z národnej na regionálnu úroveň, čo znamená, že schvaľovanie sa uskutoční priamo na území prešovského kraja. Neujasnené čerpanie, výška financií nebola jasná a preto aj spracovanie PHRSR sa posúvalo. Dvojročné obdobie samosprávy využili obce na spracovanie projektových zámerov, výstupov z monitorovania existujúceho PHRSR, hľadanie spoločných riešení v rámci územnej spolupráce s MAS a inými subjektmi a dostupnými zdrojmi v rámci Plánu Obnovy a Odolnosti zameraného na päť kľúčových oblastí:

- * **zelená ekonomika**
- * **vzdelávanie**
- * **veda, výskum a inovácie**
- * **zdravie**
- * **efektívna verejná správa a digitalizácia.**

Uvedené cieľové oblasti zohľadňujú kľúčové problémy slovenskej ekonomiky a najdôležitejšie spoločenské výzvy.

VEREJNOSŤ:

Obyvatelia obce s trvalým bydliskom v obci – vyjadrujú svoje pripomienky, nápady a návrhy na zvýšenie úrovne kvality života v obci a sú zastúpení v pracovnej skupine

Ekonomické subjekty – podnikatelia a živnostníci so sídlom v obci – podávajú nápady a návrhy na podporu podnikateľov, môžu poskytovať príspevky a dary finančného charakteru, sú zastúpení v pracovnej skupine

Združenia a organizácie – prezentujú návrhy a požiadavky v oblasti svojich záujmov, organizujú kultúrne a športové aktivity a zabezpečujú spoločenský a sociálny rozvoj obce.

SAMOSPRÁVA OBCE Štefurov:

Právomoci a kompetencie obce:

Kompetencie obce (t. j. právomoc a pôsobnosť obce) sú dané:

- Ústavou Slovenskej republiky (najmä čl. 64 – 71)
- Zákonom SNR č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov
- Platnou právnou úpravou SR
- Všeobecne záväznými nariadeniami na úseku samosprávnych činností (čl. 71 odst. 2 Ústavy SR.

Organizačná štruktúra obce

Súčasným zriadením verejnej správy a administratívy reprezentuje obecný úrad. Obecný úrad je výkonným orgánom obecného zastupiteľstva a starostky obce Štefurov. Obecný úrad zabezpečuje organizačné a administratívne veci obecného zastupiteľstva a starostky obce, ako aj orgánov zriadených obecným zastupiteľstvom.

Obecné zastupiteľstvo má 5 poslancov, ktorí sú volení občanmi obce na obdobie 4 rokov. Najvyšším výkonným orgánom obce je **starostka**, ktorú volia obyvatelia obce na 4 roky.

Starostkou obce Štefurov je Jana Rišková, opätovne zvolená v komunálnych voľbách.

Poslancami pre volebné obdobie 2022 – 2026 boli zvolení: Marián Oravec, Anna Bartošová, Marián Kirrik, Marta Kmecová

Zástupca starostu obce: Ján Dupňak, poslanec a zástupca starostky

Hlavný kontrolór obce: Ing. Ľubomír Filo

Obec má zriadené obecné komisie: komisia ochrany verejného poriadku,

Obec zabezpečuje a schvaľuje:

- *územný plán obce*
- *proces tvorby PHRSR a dohliada na proces spracovania a schvaľovania, spolupracuje s PSK a poskytuje informácie a podklady pre spracovanie PHRSR obce, podklady pre strategicko plánovací subregión Šariš ako súčasť PHSR PSK na roky 2021- 2030*
- *komunitný plán obce,*
- *všeobecne záväzná nariadenia obce nevyhnutné na zabezpečovanie fungovania obce.*

A. Základné východiská procesu tvorby a obsahu PHRSR obce Štefurov

Štefurov ako jedna z obcí svidníckeho okresu má významné poslanie vo výkone samosprávy a to starostlivosť o všestranný rozvoj svojho územia a potreby svojich obyvateľov. Tento záväzok plní pomocou procesov zberu aktuálnych dát o svojom území, mapovaní potrieb a pomocou procesov plánovania a rozumného rozhodovania tak, aby reflektoval mnohé vonkajšie faktory ovplyvňujúce rozvoj obce.

Plánovanie je základným predpokladom pre systematický a efektívny rast kvality života obyvateľov obce a preto plánovacie dokumenty sú základným nástrojom pre dosahovanie plánovaných cieľov a želaného stavu.

Obec Štefurov preto zabezpečuje tvorbu a spracovanie vlastných základných a východiskových strednodobých dokumentov a ich plnenie.

Vzhľadom na komplexnosť a previazanosť jednotlivých oblastí rozvoja je Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce integrovaným a integrujúcim strednodobým strategickým SMART dokumentom, ktorý:

- **je v súlade s územno-plánovacou dokumentáciou obce,**
- **zahŕňa existujúce rozvojové sektorové stratégie obce,**
- **spája verejné politiky na obce tak, aby prepojí rozvoj kvality života obyvateľov, podnikateľského prostredia a prístupu občanov k rozhodovaniu inovatívnymi spôsobmi, efektívne, aktívne a vecne prepája aktérov obecného rozvoja pri procese definovania potrieb, priorít, cieľov, stratégií rozvoja obce, ale aj implementácie, riadenia a monitorovania.**

Najdôležitejším aspektom PHRSR je skutočnosť, že je postavený na vecnom prístupe k riešeniu výziev a problémov rozvoja územia obce založenom na ich poznaní, objektívnom zhodnotení a hľadaní najefektívnejších a najúčinnějších riešení s využitím najnovších poznatkov, techník a technológií.

Výsledkom a napokon aj cieľom procesu tvorby PHRSR nie je vypracovanie zoznamu investícií z verejných zdrojov, ale predovšetkým definovanie stratégie obsahujúcej integrovaný a integrujúci súbor formálnych a neformálnych nástrojov (riadiacich, organizačných, inštitucionálnych, finančných, investičných), ktorých nositeľmi sú rôzni aktéri rozvoja kraja.

„PHRSR musí tiež spĺňať základné atribúty, ktoré sú predpokladom pre jeho serióznosť a záväznosť“

1. Je v súlade so zákonom č.539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja v znení neskorších predpisov a spĺňa požiadavky na tvorbu základných dokumentov.
2. Je kľúčovým nástrojom pre implementáciu a územnú koordináciu napĺňania cieľov.
3. Je východiskovým programovacím dokumentom pre implementáciu EŠIF na obecnej úrovni pre aktuálne programovacie obdobie a vychádza z regionálnej a subregionálnej úrovni.

Pre programové obdobie 2021 -2027 bol vytvorený na úrovni PSK koncept Integrovaných územných stratégií (IÚS), ktoré sú kompaktnou súčasťou PHRSR, a tvoria jej logickú a integrálnu časť.

Tento koncept umožní obci Štefurov jednoduchší prístup k financovaniu dôležitých územných rozvojových potrieb v rámci implementácie fondov EÚ. Hlavným účelom integrovaného územného rozvoja je totiž zabezpečenie realizácie investícií v rámci viacerých špecifických cieľov **Programu Slovensko** tak, aby bola podporená komplementárnosť aktivít integrovanej investície a boli finančne podporené v rámci **integrovaných, nie dopytovo-orientovaných výziev**.

Ide o využití finančných zdrojov na úrovni regiónov a obcí. A to obec dosiahne vytvorením kooperujúcich sietí, partnerstiev a prepojením aktivít aktérov verejného, ale aj občianskeho a súkromného sektora dosahovaní multiplikačného efektu jednotlivých investícií na území obce a regiónu, čo znamená že investovaný kapitál prinesie nové investície pre obec i región.

Ďalším konceptom uplatneným v procese tvorby PHRSR je **koncept SMART**, ktorý je postavený primárne na využívaní dát, informácií a vedomostí pre rozumné rozhodovanie, t. j. stanovenie priorít rozvoja obce a výbere optimálnych a najefektívnejších nástrojov.

SMART koncept je taktiež integrujúcim prvkom v procese tvorby PHRSR, keďže zabezpečuje prepojenie:

- jednotlivých politík PSK a obcí vrátane obce Štefurov a jeho sociálno-ekonomických partnerov,
- inovatívnych prístupov na riešenie problémov definovaných v analytickej časti dokumentu,
- opatrení na lepšie spravovanie územia obce a uspokojenie potrieb všetkých obyvateľov, podnikateľov a iných subjektov naprieč vekovými a sociálnymi skupinami.

PHRSR obce je tiež postavený na SMART princípoch a pilieroch, ktoré tento rozvojový dokument rámujú :

A) Cieľové oblasti SMART konceptu definované prostredníctvom priorít:

Priorita 1 PHRSR obce

Inovatívna a konkurencieschopná regionálna ekonomika = SMART ekonomika - udržateľné, efektívne a konkurencieschopné zhodnocovanie zdrojov.

Priorita 2 PHRSR obce

Kvalitnejšie životné podmienky obyvateľov obce = SMART komunita - rozvíjajúca sa, učiaca sa, zdravé a aktívne spoločenstvo obyvateľov, podnikateľov, návštevníkov vrátane SMART spravovania/riadenia (governance).

Priorita 3 PHRSR obce

Rozvinutá infraštruktúra a energetika v priaznivom životnom prostredí = SMART prostredie - ochrana a udržateľné využívanie zdrojov

Oblasť nástrojov SMART konceptu

Priorita 4 PHRSR obce

Strategické riadenie územia a územne vyvážený rozvoj ako nástroj na implementáciu cieľových oblastí v rámci priorít 1-3 = spravovanie, legislatíva, aktéri a participácia, inovácie, koordinácia, plánovanie, investície/rozpočet.

Časti PHRSR obce Štefurov a ich obsah

PHRSR obce Štefurov je vypracovaný v súlade s „Metodikou tvorby a implementácie programov hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja regiónov, programov rozvoja obcí a skupín obcí s uplatnením princípov udržateľného SMART (inteligentného, rozumného) rozvoja (2022)“, ktorá bola schválená generálnym riaditeľom sekcie regionálneho rozvoja Ministerstva investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie SR a rešpektuje odporúčanú schému obsahu PHRSR.

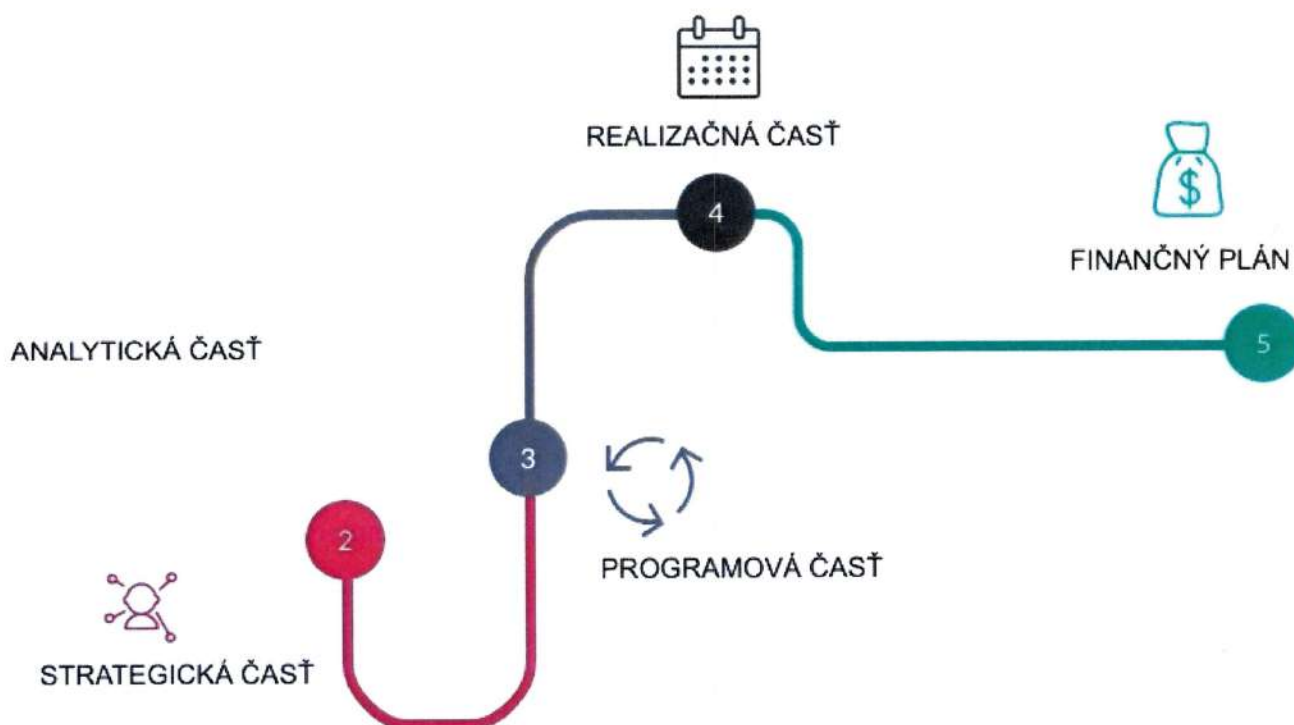
A) Úvod vysvetľuje základné, inštitucionálne a obsahové východiská procesu tvorby dokumentu, legislatívny rámec, ktorý upravuje metodiku tvorby PHRSR obce a jeho vzťah s inými strategickými dokumentmi, vysvetľuje ciele a obsah dokumentu, definuje územie, ktoré dokument rieši, vymenováva východiskové strategické dokumenty pri tvorbe PHRSR a popisuje proces tvorby PHRSR obce s partnermi v kraji.

B) Analytické východiská, resp. analytická časť popisuje objektivizovaný cielený výber údajov relevantných pre tvorbu, posúdenie a rozhodovanie o stratégii rozvoja v PHRSR, aktuálny stav a prognózy vývoja v Prešovskom kraji, identifikuje vnútorné potenciály, výzvy, limity a problémy, a to prostredníctvom SWOT analýz, stromov problémov a stromov riešení.

C-D) Rozvojová stratégia definuje víziu a hlavný cieľ, štruktúru priorít a ich väzby, systém strategických a špecifických cieľov a ich indikátorov vrátane ich zdôvodnenia a popisu.

Kapitola D obsahuje výpočet nástrojov na implementáciu stratégie, t. j. opatrenia a aktivity, rozdelenie úloh, činností zodpovedností vrátane ich naviazanosti na možné financovanie z externých zdrojov. Zároveň sumarizuje zoznam a význam socio-ekonomických partnerov v procese spracovania dokumentu i jeho implementácie a špecifikuje dopad implementácie PHRSR na rozvoj jednotlivých strategicko- plánovacích regiónov.

Po schválení PHRSR obce Štefurov bude na dvojročnej báze spracovaný a schválený **operačný plán**, ktorý bude obsahovať plán realizácie projektov v dvoch rokoch aj s možným finančným krytím.

ČASŤ A ANALYTICKÁ

A. I ANALÝZA VNÚTORNÉHO PROSTREDIA

1. ZÁKLADNÁ CHARAKTERISTIKA OBCE A JE HISTORICKÝ VÝVOJ

Obec Štefurov, sa administratívne začleňuje do **okresu Svidník** (NUTS 4), do Prešovského **samosprávneho kraja** (NUTS 3). Skladá sa z jedného katastrálneho územia o rozlohe 538 ha. S počtom 106 obyvateľov v roku 2021 patrí medzi malé obce na Šariši. Obec susedí s katastrami obcí Okružle, Šapinec, Kožany, Lascov, Marhaň, Kučín a Valkovce.

Rozprestiera sa na území veľkom **538 ha**. Do obce je vybudovaná **cesta III. triedy č 55618** z križovatky z cesty I. triedy č. 21 smer Giraltovce - Prešov opačne obec Okružle - Svidník a Dukla dĺžke 2, 5 km. Cesta je po rekonštrukcii v roku 2022 v dobrom technickom stave.

Sociálno – ekonomické analýzy

Základná charakteristika

Ukazovateľ	Hodnota
Kód obce	519 5612
Názov okresu	Svidník
Názov kraja	Prešovský
PSC	087 01
Telefónne smerové číslo	054

Spádovosť obce Štefurov

Ukazovateľ	Hodnota
<i>Sídlo matričného úradu</i>	<i>Giraltovce</i>
<i>Sídlo pracoviska daňového úradu</i>	<i>Svidník,</i>
<i>Sídlo pracoviska Obvodného oddelenia policajného zboru</i>	<i>Giraltovce</i>
<i>Sídlo Okresného súdu</i>	<i>Svidník</i>
<i>Sídlo Okresného riaditeľstva Hasičského a záchrann. zboru</i>	<i>Svidník</i>
<i>Sídlo Okresného úradu</i>	<i>Svidník</i>
<i>Sídlo Územnej vojenskej správy</i>	<i>Prešov</i>
<i>Sídlo ÚPSVaR</i>	<i>Bardejov,</i>
<i>pracovisko</i>	<i>Giraltovce</i>
<i>Sídlo Okresného úradu – odbor Životného prostredia</i>	<i>Svidník</i>

Technická vybavenosť

<i>Ukazovateľ</i>	<i>Hodnota</i>
<i>Pošta</i>	<i>nie - Okružle</i>
<i>Verejný vodovod</i>	<i>áno</i>
<i>Verejná kanalizácia</i>	<i>nie</i>
<i>Kanalizačná sieť pripojená na ČOV</i>	<i>nie</i>
<i>Rozvodná sieť plynu</i>	<i>áno</i>
<i>Internet</i>	<i>áno</i>
<i>Najbližšia zastávka vlakov vzdialenosť v km</i>	<i>Bardejov 28 km,</i>

Demografia

<i>Ukazovateľ</i>	<i>Hodnota</i>	<i>Rok 2015</i>	<i>Rok 2021</i>
Počet obyvateľov		115	106
Muži		62	53
Ženy		53	49
Predproduktívny vek spolu (0-14)		13,04	12,26
Produktívny vek spolu (15 – 60)		66,09	66,04
Poproduktívny vek spolu		20,87	21,70
Počet narodených detí		1	2
Počet zomretých spolu		1	1
Celkový prírastok (úbytok) spolu		0	0

Šport

<i>Ukazovateľ</i>	<i>Hodnota</i>
<i>Kúpalisko, umelé, alebo prírodné</i>	<i>nie</i>
<i>Ihrisko pre futbal</i>	<i>áno</i>
<i>Viacúčelové ihrisko</i>	<i>nie</i>
<i>Cyklotrasy s asfaltovým povrchom</i>	<i>nie</i>
<i>Priestor na stolný tenis</i>	<i>áno</i>

Kultúra

<i>Ukazovateľ</i>	<i>Hodnota</i>
<i>Knižnica</i>	<i>nie</i>
<i>Premietanie filmov</i>	<i>nie</i>
<i>Kultúrny dom</i>	<i>áno</i>

Zdravotníctvo

<i>Ukazovateľ</i>	<i>Hodnota</i>
<i>Lekárneň a výdajne liekov</i>	<i>nie</i>
<i>Samostatná ambulancia praktického lekára pre dospelých</i>	<i>nie</i>
<i>Samostatná ambulancia praktického lekára pre deti a dorast</i>	<i>nie</i>
<i>Samostatná ambulancia praktického lekára stomatóloga</i>	<i>nie</i>
<i>Samostatná ambulancia praktického lekára gynekológa</i>	<i>nie</i>

Životné prostredie

<i>Ukazovateľ</i>	<i>Hodnota</i>
<i>Komunálny odpad</i>	<i>áno</i>
<i>Využívaný komunálny odpad</i>	<i>áno</i>
<i>Zneškodňovaný komunálny odpad</i>	<i>áno</i>
<i>Separovaný odpad</i>	<i>áno</i>

Vybrané služby

<i>Ukazovateľ</i>	<i>Hodnota</i>
<i>Predajňa potravinárskeho tovaru</i>	<i>nie</i>
<i>Pohostinské zariadenie</i>	<i>nie</i>
<i>Predajňa nepotravinárskeho tovaru</i>	<i>nie</i>
<i>Predajňa stavebných materiálov</i>	<i>nie</i>
<i>Čerpacia stanica pohonných hmôt</i>	<i>nie 12 km Giraltoyce</i>
<i>Servis pre opravu a údržbu motorových vozidiel</i>	<i>nie 12 km Giraltoyce</i>
<i>Predajňa súčiastok a príslušenstva pre motorové vozidlá</i>	<i>nie 12 km Giraltoyce</i>
<i>Reštaurácia</i>	<i>nie 12km Giraltoyce</i>
<i>Pizzeria</i>	<i>nie 12 km Giraltoyce</i>
<i>Hotel, motel botel</i>	<i>áno 12 km Giraltoyce</i>
<i>Penzión ***až *</i>	<i>nie</i>
<i>Turistická ubytovňa **, *</i>	<i>nie</i>
<i>Chatová osada ***až *</i>	<i>nie</i>
<i>Kemping **** až *</i>	<i>nie</i>
<i>Ostatné ubytovacie zariadenia (napr. ubytovanie v súkromí)</i>	<i>nie</i>
<i>Komerčná poisťovňa</i>	<i>nie – 12 km Giraltoyce</i>
<i>Pošta</i>	<i>nie – 3 km Okružle</i>
<i>Bankomat</i>	<i>nie – 12 km Giraltoyce</i>
<i>Trhové miesto</i>	<i>nie</i>
<i>Banka</i>	<i>nie – 22 km Svidník</i>

1.1 HISTÓRIA OBCE

Obec založili na zákupnom práve v 1. polovici 14. storočia na území panstva Radoma. Obec mala 20 port. Obec je doložená z roku 1414 ako Stuferka, Stwfurka, neskôr ako Stofurov (1773), Staffaro (1786), Stefurov (1808); maďarsky Stefuró, Istvánd. Obec patrila panstvu Makovica. Koncom 15. storočia po vpádoch poľských vojsk sa vyludnila. Od 16. storočia bola majetkom Bornemissovcov, Bocskayovcov, Rákócziovcov, v 18. storočí Illésházyovcov. V roku 1787 mala obec 39 domov a 273 obyvateľov, v roku 1828 mala 42 domov a 337 obyvateľov. Pracovali ako roľníci, chovali dobytok, zaoberali sa plátenníctvom a tkáčstvom. Za I. ČSR tu mala silné pozície MO KSČ (Mestská organizácia Komunistickej strany Československa). V rokoch 1943 – 44 pôsobili v chotári partizánske skupiny. Väčšina obyvateľstva pracovala v priemyselných podnikoch vo Svidníku, Prešove a Giraltovcich

Vedúcou politickou silou bola Komunistická strana Československa a celý verejný život viedol miestny národný výbor. V roku 1957 elektrický prúd ešte v obci nebol zavedený. Kultúrny dom nebol, tanečné zábavy sa usporadúvali vonku. Až v roku 1958 bola obec napojená na elektrický prúd. V roku 1959 celá obec odovzdáva pôdu pre ŠM, ktorých správa je aj naďalej v Štefurove. Odovzdávanie pôdy sa uskutočnilo v mesiaci októbri. Jesenné práce už začínali Štátne majetky, ktoré zamestnávali aj časť občanov zo Štefurova a Valkoviec.

Od roku 1960 patrila obec Štefurov do bardejovského okresu. V roku 1963, stúpajúca životná úroveň obyvateľstva sa prejavuje nielen v peknom obliekaní, ale aj v novom bytovom zariadení, boli už v obci postupne televízory, práčky a neskôr i osobné autá.

Väčšina obyvateľov pracovala na tunajších štátnych majetkoch, alebo v lesnej správe. Značná časť chlapov pomáhala budovať Východoslovenské železiarne. Tradičné Preteky mieru v Československej socialistickej republike v roku 1963 viedli po štátnej ceste 2 km od dediny. 3. septembra 1964 sa uskutočnili oslavy 20. výročia Slovenského národného povstania. Región navštívil sovietsky partizán Ivan Pavlovič Smironov.

V roku 1967 Štátne majetky so sídlom v Štefurove zriadili v chotári obce salaš. V roku 1969 bol zavedený rozhlas, v budove školy bola zriadená telefónna ústredňa. V roku 1970 bola urobená asfaltová cesta. 1. februára 1972 Štátne majetky Štefurov sa zlúčili s JRD v Okrúhlom. Spoločné JRD malo názov JRD Pokrok.

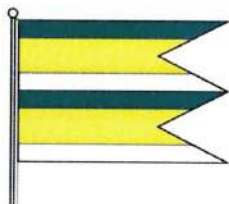
1.2 SYMBOLY OBCE Štefurov

Erb obce

V dolnej polovici zeleného štítu zlatý snom, zdola obopätý strieborným položeným a obráteným kosákom so zlatou rukoväťou, to všetko prevýšené tromi postavenými striebornými balmi plátna. Tento erb bol prijatý uznesením obecného zastupiteľstva dňa 23. augusta 2006, č. OZ – 5/2006 a je zapísaný v heraldickom registri Slovenskej republiky pod signatúrou S – 345/2006. Súčasná heraldická kompozícia erbu symbolizujúceho všeobecnú poľnohospodársku symboliku, podľa odtlačku pečatidla obce zo 40. rokov 19. storočia, doplnená o zamestnanecký motív – plátenníctvo. Autormi erbu sú Peter Kónya, Leon Sokolovský a Sergej Pančák.

Vlajka obce

Vlajka obce pozostáva zo šiestich pozdĺžnych pruhov vo farbách zelenej (1/8), žltej (2/8), bielej (1/8), zelenej (1/8), žltej (2/8) a bielej (1/8). Vlajka má pomer strán 2 : 3 a ukončená je tromi cípmi, t. j. dvoma zostrihmi, siahajúcimi do tretiny jej tretiny.

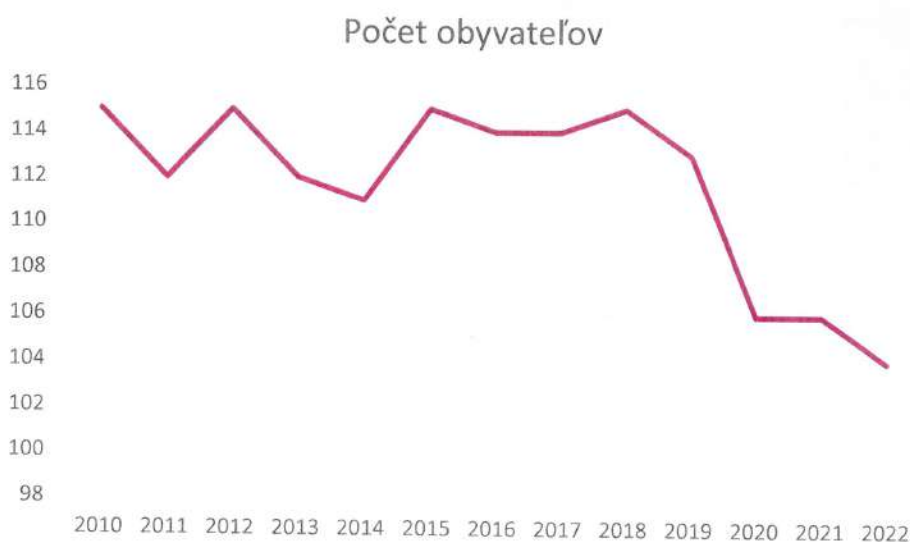
2. OBYVATEĽSTVO

1 Vývoj počtu obyvateľov

Vývoj počtu obyvateľov má od roku 2010 mierne klesajúcu tendenciu, najmä v rokoch 2020, 2021 a 2022. V súčasnosti v obci žije 104 obyvateľov. Trend mierneho poklesu počtu obyvateľov sa očakáva aj do budúcnosti.

Rok	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Počet obyvateľov	115	112	115	112	111	115	114	114	115	113	106	106	104

Tabuľka 2 Vývoj počtu obyvateľov (ŠÚSR 2022)

Graf 1 Vývoj počtu obyvateľov (ŠÚSR, 2022)

Prirodzený pohyb obyvateľstva:

Ukazovateľ prirodzený pohyb obyvateľstva je vyjadrený prostredníctvom hlavných populačných procesov, ktorými sú pôrodnosť(natalita) a úmrtnosť (mortalita). Prirodzený pohyb vyjadruje rozdiel počtu živonarodených a zomretých.

V obci od roku 2010 do roku 2022 sledujeme v priemere prirodzený úbytok obyvateľstva, a teda, že počet zomrelých prevyšoval počet narodených detí. **Prirodzený prírastok dosahoval kladné hodnoty iba v rokoch 2010, 2017, 2018 a 2021.** Na udržanie kladných hodnôt prirodzeného prírastku by sa mala obec zamerať na vytvorenie podmienok pre mladé rodiny a zabezpečiť kvalitatívne a kapacitné požiadavky na občiansku vybavenosť.

Rok	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Narodení	2	1	1	0	1	1	0	1	2	0	1	2	0
Zomrelí	1	6	1	0	2	1	0	0	0	2	5	1	2
Prirodzený prírastok/úbytok	1	-5	0	0	-1	0	0	1	2	-2	-4	1	-2

Tabuľka 3 Prirodzený pohyb obyvateľstva (ŠÚSR, 2022)

Migračný pohyb obyvateľstva:

Okrem prirodzeného pohybu má významný vplyv na vývoj počtu obyvateľov aj migračný pohyb obyvateľstva. Migračným pohybom rozumieme migráciu (imigráciu a emigráciu, resp. prisťahovanie a vystaňovanie). Migračné saldo predstavuje rozdiel medzi prisťahovanými a vystaňovanými obyvateľmi. V rokoch 2010, 2012, 2015 bolo migračné saldo v obci Štefurov kladné, teda do obce sa viac ľudí nasťahovalo ako z nej odchádzalo. V ostatných rokoch bolo saldo záporné, resp. vyrovnané. Pre zvyšovanie salda v kladnej hodnote je potrebné vytvoriť podmienky pre výstavbu rodinných a bytových domov a taktiež zabezpečiť dostatočnú kapacitu občianskej vybavenosti.

Rok	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Prisťahovaní	4	1	4	1	0	6	1	0	2	1	1	0	0
Vystaňovaní	1	2	1	4	0	2	2	1	3	1	4	0	0
Migračné saldo	3	-1	3	-3	0	4	-1	-1	-1	0	-3	0	0

Tabuľka 4 Migračný pohyb obyvateľstva (ŠÚSR, 2022)

Celkový pohyb obyvateľstva:

Ukazovateľ celkový pohyb obyvateľstva je výsledkom súčtu celkového prirodzeného prírastku/úbytku a migračného prírastku/úbytku.

Rok	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Prírodný prírastok/úbytok	1	-5	0	0	-1	0	0	1	2	-2	-4	1	-2
Migračné saldo	3	-1	3	-3	0	4	-1	-1	-1	0	-3	0	0
Celkový prírastok/úbytok	4	-6	3	-3	-1	4	-1	0	1	-2	-7	1	-2

Tabuľka 5 Celkový pohyb obyvateľstva (ŠÚSR, 2022)

Vývoj celkového pohybu obyvateľstva obce Štefurov má kolísavý trend. V rokoch 2010, 2012, 2015, 2018 a 2021 bol v obci zaznamenaný príliv obyvateľov, čo zapríčinilo, že migračný prírastok prevyšoval hodnoty aj prirodzeného pohybu. Naopak v rokoch 2011, 2013, 2014, 2016, 2019, 2020 a 2022 obec zaznamenala celkový úbytok, a to najmä z dôvodu vyššieho počtu úmrtí v týchto rokoch.

2.1 Štruktúra obyvateľstva

Napriek tomu, že sčítanie obyvateľov v roku 2022 už prebehlo, v grafoch a tabuľkách národnostnej, vzdelanostnej a religióznej štruktúry uvádzame údaje z predchádzajúceho sčítania. Údaje budú aktualizované hneď ako sčítanie obyvateľov z roku 2022 Štatistický úrad vyhodnotí.

Štruktúra obyvateľstva podľa pohlavia

V obci Štefurov **výrazne prevažuje počet mužov nad počtom žien**. Početná prevaha mužov nad ženami nie je charakteristická pre vyspelé populácie a tiež pre Slovenskú republiku ako celok.

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Muži	60	61	62	61	62	62	61	62	63	61	58	57	56
Ženy	55	51	53	51	49	53	53	52	52	52	48	49	48

Tabuľka 6 Vývoj počtu obyvateľov podľa pohlavia (ŠÚSR, 2022)

Rok	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Podiel mužov v %	52,17	54,46	53,91	54,46	55,86	53,91	53,50	54,39	54,78	53,98	54,71	53,77	53,85
Podiel žien v %	47,83	45,54	46,09	45,54	44,14	46,09	46,5	45,61	45,22	46,02	45,29	46,23	46,15

Tabuľka 7 Vývoj podielu mužov a žien v obci (ŠÚSR, 2022)

Prevahu mužského pohlavia nad ženským dokazuje aj mužský index, ktorý vyjadruje koľko mužov pripadá na 1000 žien v danej populácii. V obci Štefurov (v sledovanom období - od r. 2010) dosahuje index mužskosti hodnoty vždy vyššie ako 1000, a teda mužské pohlavie počtom prevyšuje ženské pohlavie.

podiel mužov a žien

Graf 2 Vývoj obyvateľov podľa pohlavia (ŠÚSR, 2022)

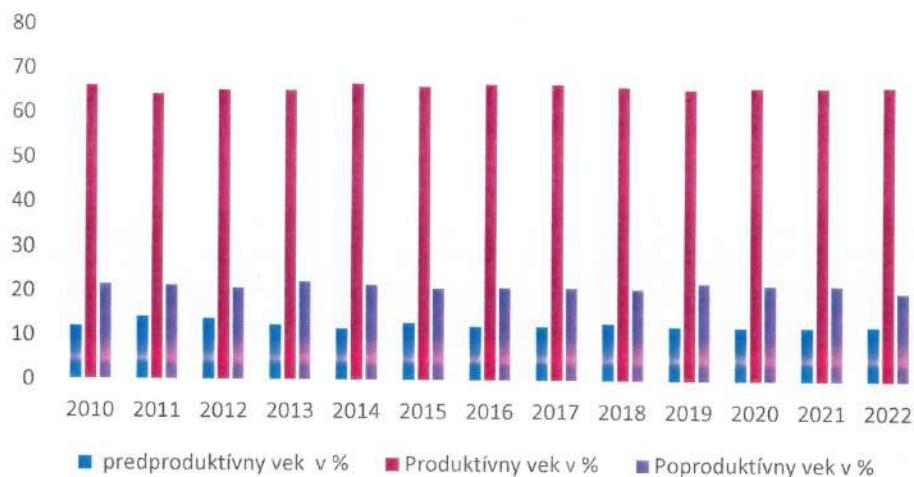
Štruktúra obyvateľstva podľa veku v obci

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Predproduktívny vek v %	12,17	14,29	13,91	12,5	11,71	13,04	12,28	12,28	13,04	12,39	12,26	12,26	12,5
Produktívny vek v %	66,09	64,29	65,22	65,18	66,67	66,09	66,67	66,67	66,09	65,49	66,04	66,04	66,35
Poproduktívny vek v %	21,74	21,43	20,87	22,32	21,62	20,87	21,05	21,05	20,87	22,12	21,7	21,7	20,15

Tabuľka 8 Vekové zloženie obyvateľstva v obci (ŠÚSR 2022)

V obci Štefurov môžeme sledovať nepriaznivý vývoj obyvateľstva podľa vekovej štruktúry, pretože predproduktívna zložka obyvateľstva (0-14 rokov) neprevyšuje poproduktívnu zložku (muži 60 a viac, ženy 55 a viac), teda obyvateľstvo rapídne starne. Nárast počtu obyvateľov v poproduktívnom veku znamená, že by sa malo v obci zvyšovať povedomie starostlivosti o obyvateľov v dôchodcovskom veku. Produktívna zložka obyvateľstva sa udržiava každoročne na rovnakej úrovni.

Vekové zloženie obce

Graf 3 Štruktúra obyvateľstva podľa veku (ŠÚSR, 2021)

Národnostná štruktúra

Najpočetnejšou národnosťou v obci Štefurov je **slovenská (91,43%)**.

Národnosť	Slovenská	Rusínska	Česká
Počet obyvateľov	96	7	2
% obyvateľov	91,43	6,67	1,9

Tabuľka 9 Národnostná štruktúra obyvateľstva (SODB, 2022)

Religiózna štruktúra

Z hľadiska religiozity je obyvateľstvo obce Štefurov prevažne gréckokatolíckeho vierovyznania.

Náboženské vyznanie	Rímskokatolícka cirkev	Gréckokatolícka cirkev	Ostatné a nepresne určené kresťanské cirkvi	Bez náboženského vyznania
Počet obyvateľov	15	83	1	6
Počet obyvateľov v %	14,29	79,05	0,95	5,71

Tabuľka č. 10 Religiózna štruktúra obyvateľstva (SODB, 2021)

Vzdelanostná štruktúra

Vzdelanostná štruktúra obyvateľstva analyzuje obyvateľstvo z pohľadu najvyššieho dosiahnutého vzdelania. V obci Štefurov prevláda obyvateľstvo so stredným odborným vzdelaním bez maturity a úplným stredným odborným vzdelaním s maturitou. Obyvatelia so základným vzdelaním dosahujú 24,76 % a vysokoškolským vzdelaním 5,71 %.

Vzdelanie	Bez ukončeného vzdelania – osoby vo veku 0-14 rokov	Základné vzdelanie	Stredné odborné (učňovské vzdelanie bez maturity)	Úplné stredné vzdelanie (s maturitou)	Vyššie odborné vzdelanie	Vysokoškolské vzdelanie	Bezškolského vzdelania – osoby vo veku 15 rokov a viac	Nezistené
Počet obyvateľov	7	26	31	28	7	6	0	0
Počet obyvateľov v %	6,67	24,76	29,52	26,67	6,67	5,71	0	0

Štruktúra obyvateľstva podľa ekonomickej aktivity

Na základe údajov o ekonomickej aktivite vyplývajúcich zo SODB 2011, v čase sčítania žilo v Štefurove 2009 ekonomicky aktívnych obyvateľov. Nezamestnaných bolo 32 obyvateľov, strednú alebo vysokú školu navštevovalo 28 obyvateľov. Dôchodcov bolo v danom roku 88. Podrobnejší prehľad štruktúry obyvateľstva podľa ekonomickej aktivity znázorňuje nasledujúca tabuľka.

Druh ekonomickej aktivity	Počet osôb
Pracujúci (okrem dôchodcov)	35
Pracujúci dôchodcovia	8
Osoby na materskej dovolenke	0
Osoby na rodičovskej dovolenke	2
Nezamestnaní	10
Žiaci stredných škôl	3
Študenti vysokých škôl	3
Osoby v domácnosti	6
Dôchodcovia	25
Žiak základnej školy	9
Dieťa do začatia povinnej školskej dochádzky	4
nezistené	0

Tabuľka 10 Štruktúra obyvateľstva podľa ekonomickej aktivity (SODB,201

Nezamestnanosť

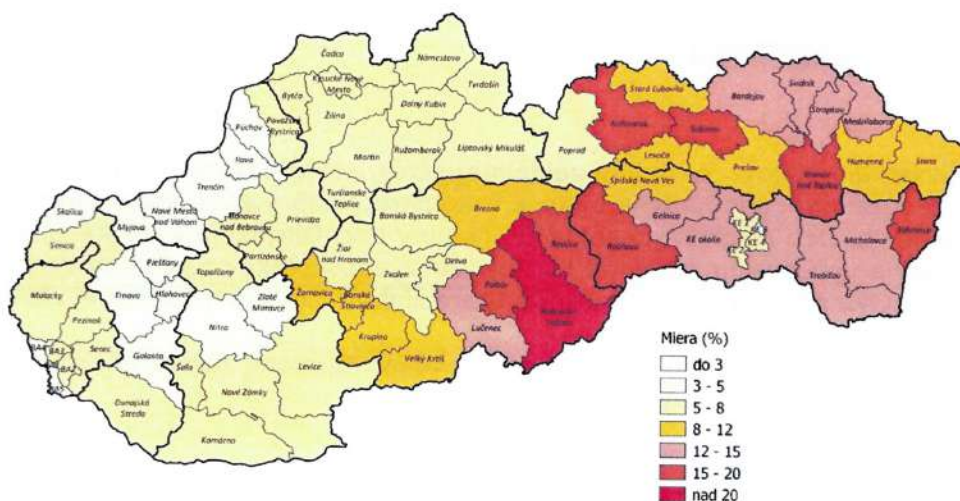
Nezamestnanosť má výrazný vplyv na rozvoj každej lokality, predovšetkým prostredníctvom kúpnej sily obyvateľstva na jednej strane a celkovej atraktivity prostredia na druhej strane. Obec Štefurov spadá pod NUTS IV Svidník, kde ku dňu 31.1.2021 bola zaznamenaná miera evidovanej nezamestnanosti 12,50%. Na mape (obrázok č.2) možno pozorovať mieru evidovanej nezamestnanosti v rámci okresov SR s vyššou mierou nezamestnanosti. Počet evidovaných uchádzačov o zamestnanie predstavuje 2 286 obyvateľov NUTS Svidník. Miera priemernej evidovanej nezamestnanosti v rámci Slovenska predstavuje k tomuto dátumu 7,81%.

Rok	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Počet nezamestnaných	7	8	8	9	7	7	6

Tabuľka 13 Štruktúra nezamestnanosti v obci Štefurov (ŠÚSR 2021)

Štruktúra nezamestnanosti mala v obci Štefurov do roku 2017 stúpajúcu tendenciu, od roku 2019 však počet nezamestnaných sa udržiava na rovnakej úrovni.

Miera evidovanej nezamestnanosti v okresoch SR k 31.01.2021

Domový a bytový fond

Domy podľa typu	Počet
Obývané	37
z toho :	32
rodinné domy	
Bytový dom	0
Ostatné budovy na bývanie	1
Inštitucionálne alebo kolektívne zariadenia	1
Ostatné	3

Tabuľka 12 Počet domov podľa typu (ŠÚSR, 2021)

Domový a bytový fond

Domy podľa formy vlastníctva	Počet
Fyzické osoby	29
Kombinácia vlastníkov	2
cirkev	1
Zahraničný vlastník	1
nezistený	4

Tabuľka13 Domy podľa formy vlastníctva (ŠÚSR, 2021)

3. OBČIANSKA VYBAVENOSŤ

MATERSKÁ ŠKOLA

V obci Štefurov sa nenachádza materská škola. Rodičia svoje deti umiestňujú v materských školách v Giraltovcích, Okrúhlom a na iných miestach, kde rodičia dochádzajú za prácou.

ZÁKLADNÁ ŠKOLA

V obci sa zachovala budova pôvodnej základnej školy, ktorú navštevovali v minulosti i deti z okolitých obcí. V súčasnom období bola budova rekonštruovaná a slúži obyvateľom ako kultúrno spoločenské zariadenie. Deti navštevujú základnú školu v obci Okrúhle a v meste Giraltovcích.

Giraltovcích tvoria vyučovaciu základňu hlavne pre stredoškóľakov na Súkromnej strednej odbornej škole a na Gymnáziu. Umeleckú prípravu pre žiakov z okolia a samotnej obce poskytuje Základná umelecká škola v Giraltovcích.

Zdravotne postihnuté deti majú možnosť navštevovať Spojenú základnú školu v Giraltovcích a Komunitné centrum pre zdravotne postihnutých.

ZDRAVOTNÁ STAROSTLIVOSŤ

Zdravotná starostlivosť pre obyvateľov obce je zabezpečovaná v meste Giraltovcích na Poliklinike Goldbergera, kde zdravotnícke služby poskytujú všeobecní a odborní lekári. Najväčším poskytovateľom je firma ILB, s. r. o., ktorá zabezpečuje i zdravotnícke služby vo vedľajšom objekte. Podobne obyvatelia Štefurova využívajú v meste i lekárne. Najbližšia spádová nemocnica je v okresnom meste Svidník.

OCHRANA MAJETKU

Ochranu majetku a obyvateľov v prípade požiaru v obci bude zabezpečovať **dobrovoľný hasičský zbor**. V súčasnosti obec vytvára podmienky pre založenie DHZ vrátane rekonštrukcie a prestavby objektu obchodu objekt požiarnej zbrojnice. Tento vybavený objekt bude slúžiť i na poskytnutie služieb obyvateľov v prípade mimoriadnej udalosti.

KULTÚRA A ŠPORT

V obci sa pravidelne konajú tieto podujatia :

- Športové hry
- Deň matiek
- Mikuláš
- Silvester
- Deň detí
- Úcta k starším
- Spomienkové oslavy pri príležitosti SNP a Oslobodenia pri novovybudovaných pamätníkoch účastníkov bojov v II. svetovej vojny a rodákov z obce Jána Bačkovského a Petra Babeja.

Obec má dostatočne vybavené kultúrno spoločenských priestorov

4. TECHNICKÁ INFRAŠTRUKTÚRA

ELEKTRICKÁ ENERGIA

Obec Štefurov nemá iné zdroje energie – vodné ani veterné, či ďalšie alternatívy. Dodávku a rozvod elektrickej energie zabezpečuje Východoslovenská energetika, a. s. Prešov.

PLYNOFIKÁCIA

Obec Štefurov nie je plynofikovaná, občania na vykurovanie využívajú drevnú hmotu.

VODOVOD

Obec Štefurov má od roku 1991 vybudovaný obecný vodovod z vlastného zdroja. Po vyše 30-tich rokoch sa vyžaduje urobiť rekonštrukciu časti rozvodov pitnej vody a vodného zdroja.

KANALIZÁCIA

Systém likvidácie odpadových vôd v obci Štefurov nie je vyriešený. Pri jednotlivých domoch sú vybudované odpadové žumpy. Niektoré z nich nie sú dostatočne izolované a podomový odpad sa dostáva do podzemia.

TELEKOMUNIKÁCIE A INTE

Telekomunikačná sieť v obci nie je v súčasnosti vybudovaná tak, žeby spĺňala požiadavky občianskej, bytovej a podnikateľskej vybavenosti. Káblová televízia v obci nie je zavedená. Internetové pripojenie objektov obce a obyvateľov v domácnostiach zabezpečuje Slovanet a T-com
Verejné osvetlenie pokrýva 100 % územia. Miestny rozhlas, ktorý využíva najmä samospráva na informovanie občanov je v dobrom stave.

ODPADOVÉ HOSPODÁRSTVO

Odvoz komunálneho odpadu je zabezpečený v dvojtýždňových intervaloch. V takomto

intervale je tiež organizovaný i separovaný zber odpadu a to najmä plastov a elektronického odpadu. Zber papiera a TETRAPACK obalov je realizovaný jedenkrát do mesiaca.

5. EKONOMICKÁ ŠTRUKTÚRA

Obec Štefurov sa nachádza v blízkosti cesty I. triedy č. 21 prepájajúcej mesto Svidník a Giraltovce. Tieto dve aglomerácie využívajú obyvatelia z obce možnosti zamestnania.

Pred rokom 1989 sa v meste Giraltovce nachádzali výrobné podniky ako napríklad Kožiarske závody, ktoré zamestnávali 600 ľudí, komunálne podniky poľnohospodárske družstvo a iné prevádzky, ktoré poskytovali zamestnanie obyvateľom zo širokého okolia.

V súčasnosti v bývalých Kožiarskych závodoch pracuje len okolo 150 ľudí, v Rikostave a iných prevádzkach, kde sa aspoň s častí darí zamestnávať obyvateľov i z obce. Veľa osôb je zamestnaných v zahraničí.

Niekoľko obyvateľov sa zamestnáva i v poľnohospodárskej sfére v obci.

Názov podniku	Zameranie
AGRO ANKA, s. r. o., Štefurov 10, 040 42 Okružle, IČO: 48 098 591	Poľnohospodárstvo a lesníctvo vrátane predaja nespracovaných poľnohospodárskych a lesných výrobkov. Poskytovanie služieb v poľnohospodárstve a záhradníctve.
PEHA szh, s. r. o., Štefurov 22, 090 42 Okružle, IČO: 47 660 341	Kúpa tovaru za účelom predaja ku konečnému spotrebiteľovi do maloobchodu a veľkoobchodu. Nákladná doprava do 3,5 t.

Tabuľka 15 Zoznam právnických subjektov v obci Štefurov (Interná evidencia, 2022)

	Zameranie
ANNA Husárová - RELAX	Sprostredkovanie obchodu s rozličným tovarom
Peter Oravec	Zmiešané hospodárstvo
František Oravec, Štefurov 34, IČO: 447 957 85, SHR	Zmiešané hospodárstvo
Miroslav Kmec	Zemné práce
Vladislav Cimba	Výroba ostatných kovových výrobkov
Ján Bačkovský st.	Výroba ostatných kovových výrobkov
Michal Cimba	Ostatné služby poskytované v lesníctve
Ladislav Cimba	Zmiešané hospodárstvo
Ján Cap, Štefurov 35, IČO: 379 441 51	SHR

Tabuľka 16 Zoznam prevádzok fyzických osôb- podnikateľov v obci Štefurov (Interná evidencia, 2022)

ROZPOČET A FINANČNÉ HOSPODÁRENIE OBCE

Rozpočet Obce ŠTEFUROV na rok 2020 bol zostavený podľa ustanovenia § 10 odsek 7) zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Rozpočet za rok 2020 bol mínusový. **V roku 2020 boli celkové príjmy obce vo výške 56 456,32 € a výdavky vo výške 58 502,64 €.**

Rok	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Príjmy	40 881,44	49 950,60	44 737,71	46 623,73	51 540,72	56 456,32
Výdavky	36 316,28	35 598,75	42 749,15	45 913,17	54 774,39	58 502,64

Tabuľka 17 Prehľad príjmov a výdavkov obce (Interná evidencia, 2020)

	Schválený rozpočet na 2019 (v EUR)	Rozpočet 2019 po zmenách (v EUR)		Schválený rozpočet na 2019 (v EUR)	Rozpočet 2019 po zmenách (v EUR)
Príjmy celkom	41 704,00	26 215,50	Výdavky celkom	41 704,00	26 215,50
Bežné príjmy	35 704,00	40 406,00	Bežné výdavky	35 704,00	39 807,00
Kapitálové príjmy	0	106 368,00	Kapitálové výdavky	6 000,00	115 466,00
Príjmové finančné operácie	6 000,00	115 381,00	Výdavkové finančné operácie	0	106 882,00

Tabuľka 18 Rozpočet obce k 31.12 2019 (Interná evidencia, 2020)

Najvyššie príjmy dosahovala obec v roku 2020, kedy dosahovali výšku až 56 456,32€. V tomto roku mala obec aj najvyššie výdavky. Naopak, najnižšie príjmy mala obec v roku 2015, a to 40 881,44 €. V sledovaných rokoch, od roku 2015, mala obec prebytkový rozpočet v rokoch 2015, 2016, 2017 a 2018, teda príjmy prevyšovali výdavky obce.

Od roku 2015 daňové príjmy obce stúpili takmer o 64, 12%. Postupom času sa úmerne zvyšovali všetky položky, najviac sa však od roku 2015 zvýšil Prevod podielu dane z príjmov fyzických osôb (o 65, 36%), Podiel na poplatku za komunálny odpad l z o s t a l v y r o v n a n ý a podiel na dani z nehnuteľnosti z p o z e m k o v s a z v ý š i l o 4 6 , 9 4 % .

	2015	2016	2017	2018	2019
Prevod podielu dane z príjmov fyzických osôb	17 493,00	19 489,13	21 598,13	24 106,26	26 763,49
Podiel na dani z nehnuteľností - z pozemkov	2 342,03	1 284,50	3 750,59	1 520,60	4 989,35
Podiel na dani z nehnuteľností - zo stavieb	225,48	203,68	801,15	285,04	248,25
Podiel na dani z nehnuteľností - z bytov a NP	0	0	0	0	0
Daň za psa	54,78	61,42	56,44	74,70	46,48
Daň za užívanie verejného priestranstva	0	0	0	0	0
Podiel na poplatku za komunálny odpad	1 057,15	850,00	935,70	1 102,31	968,73
Daňové príjmy spolu	21 172,44	21 888,65	27 142,01	27 088,90	33 016,10

Tabuľka 19 Štruktúra daňových príjmov (Interná evidencia, 2020)

Portál INEKO, ktorý hodnotí finančné zdravie obcí hodnotí hospodárenie obce Štefurov hodnotou 5,4 z maximálnej hodnoty 6, čo predstavuje výborné finančné zdravie obce.

Finančné zdravie

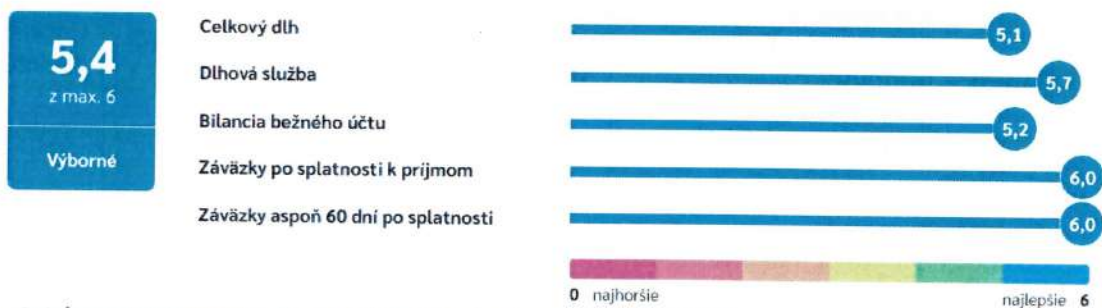

Schéma 2 Hodnotenie finančného zdravia obce (INEKO, 2019)

**6. EX-POST HODNOTENIE REALIZÁCIE PREDCHÁDZAJÚCEHO PHSR
A PLNENIE PHSR 2015 - 2020 S PREDĽŽENÍM PLNENIA SO ROKU
2023**

P. č.	Názov zámeru	Zrealizovaný (áno/nie)
1	Modernizácia kultúrno-spoločenskej budovy a vybudovanie sociálnych zariadení	áno
2	Výstavba domu smútku a oplotenie cintorína	nie
3	Zlepšenie energetickej náročnosti budovy obecného úradu	áno
4	Úprava miestnych komunikácií vrátane vybudovanie troch zastávok a chodníka	áno
5	Úprava prístupovej komunikácie do obce v dĺžke 726 m	áno
6	Revitalizácia miestneho potoka a jeho prehĺbenie	nie
7	Vytvorenie odдыхovej zóny pri obecnom úrade	áno
8		

Tabuľka 20 Hodnotenie projektových zámerov za predchádzajúce programové obdobie

Počas programového obdobia 2015-2020 sa obec Štefurov uchádzala o poskytnutie nenávratného finančného príspevku (NFP) celkovovo..... projektoch, z čoho bolo .... úspešných. Bližšia špecifikácia projektov – ich názov, rok podania žiadosti, žiadateľ, poskytovateľ NFP, ako aj informácia o úspešnosti žiadateľa je uvedená v nasledujúcej tabuľke:

Poraďové číslo	Rok	Názov projektu	Žiadateľ	Poskytovateľ	Úspešnosť	Realizácia
1.	2019	Modernizácia kultúrno-spoločenskej budovy a vybudovanie sociálnych zariadení	Obec Štefurov	MPaRV SR Poľnohosp. platobná agentúra	Ukončené	Úspešne realizované

2.	2018-2019	Zlepšenie energetickej náročnosti budovy obecného úradu rekonštrukciou vykurovania a zateplením	Obec Štefurov	Enviromentálny fond	Ukončené	Úspešne realizované
3.	2022	Úprava miestnych komunikácií vrátane vybudovanie troch zastávok a chodníka	Obec Štefurov	MPaRV 2015-2021	Ukončené	Úspešne realizované
4.		Vytvorenie oddychovej zóny pri obecnom úrade	Obec Štefurov	Program rozvoja vidieka	Ukončené	Úspešne realizované
5.	2020	Vybudovanie pamätníka pre účastníkov II. svetovej vojny, rodákov z obce Jána Bačkovského a Petra Babeja	Vidiek, n. o.	MIRRI SR Regionálny príspevok	Ukončené	Úspešne realizované
6.		Rekonštrukcia objektu obchodu na objekt požiarnej zbrojnice	Obec Štefurov	Enviromentálny fond L - 9	Neukončené	Rozpracované

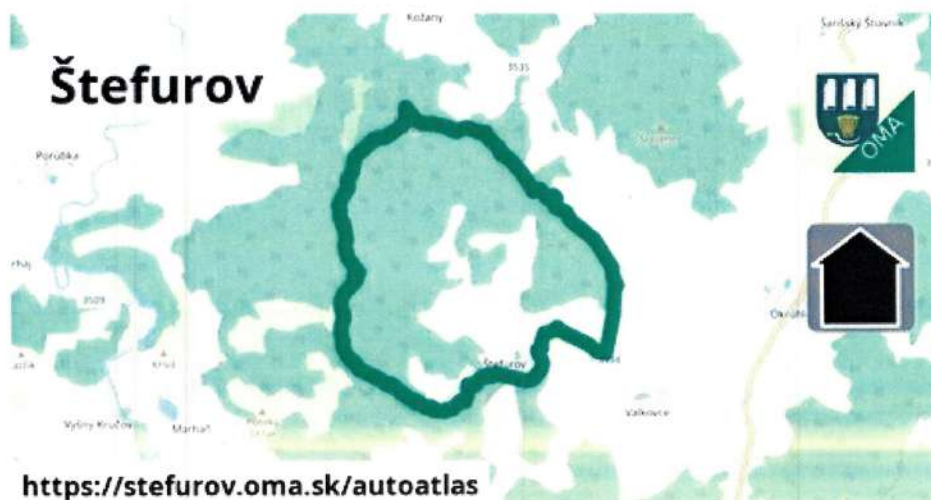
A.II ANALÝZA VONKAJŠIEHO PROSTREDIA

7. POLOHA

Územie obce Štefurov sa nachádza na severovýchode Slovenska, ktoré charakterizuje malebná zvlnená krajina Nízkych Beskýd. Ich súčasťou je aj Ondavská vrchovina, ktorej hlboké lesy siahajú až na hraničný hrebeň Karpát. Oblasť Ondavskej vrchoviny je po geomorfologickej stránke súčasťou subprovincie Nízkych Beskýd. Pod nimi sa rozprestierajú lúky, ktoré v nižších polohách prechádzajú do kultúrnej krajiny s obrábanými poľami.

V minulosti obec Štefurov bola prepojená s Bardejovskými Kúpeľmi tzv. kočiarovou cestou, ktorú využívali najmä hostia kúpeľov.

Obec sa nachádza 12,5 km severne od mestečka Giraltovcu a 22,5 km južne okresného mesta Svidník. Od sídla samosprávneho kraja mesta Prešov je obec Valkovce vzdialená 38,5 km po ceste I. triedy č. 1/21 prepájajúca okresné mesto Svidník - Prešov.

Hydrograficky je riešené územie odvodňované tokom valkovského potoka, ktorý sa vlieva do rieky Radomka prameniacej v Karpatských horách. Celá vodná sústava patrí do povodia Bodrogu. Záujmové územie patrí do mierne teplej oblasti a leží na rozhraní oceánskeho kontinentálneho podnebia. Podnebie je tu vnútrozemské, mierne vlhké, teplé s priemernou ročnou teplotou 6,8°C. Podľa dlhodobých meteorologických štatistík je najteplejším mesiacom júl s priemernou dennou teplotou 17°C a najchladnejší január iba - 4,1°C. Priemerný ročný úhrn zrážok dosahuje okolo 700 milimetrov, pričom najsuchší mesiac je január, najviac zrážok je v júli a v auguste. Celkovo je možné konštatovať, že z dlhodobého hľadiska dochádza k postupnému poklesu úhrnu zrážok.

8. DOPRAVA A DOSTUPNOSŤ ÚZEMIA

8.1 CESTNÁ DOPRAVA

Z hľadiska vytvárania podmienok na zvyšovanie ekonomického potenciálu riešeného územia obce má mimoriadny význam jeho napojenie na nadradenú dopravnú infraštruktúru na jednej strane a celkový stav dopravnej siete priamo nachádzajúci sa v území.

Nosným a prakticky jediným komunikačným systémom zabezpečujúcim dopravnú obsluhu územia je cestná doprava. Z hľadiska dopravných väzieb v širšom záujmovom území zahŕňajúcom územie okresu Svidník základnú komunikačnú i urbanizačnú sieť okresu tvorí priebežná cesta I/21 v úseku Svidník - Prešov.

Základným prvkom cestnej komunikačnej siete v riešenom území je cesta III/55618 úseku križovatka cesty I/21 - Valkovce - Štefurov. Cesta III/55618 predstavuje jediné komunikačné spojenie územia s ostatným územím, cesta sa napája na cestu I/21 Radoma - Svidník - Poľsko, a napojenie na Giraltovce - Lipníky - Prešov I/21. Vzhľadom na okrajovú, marginálnu polohu územia Slovenska s Poľskom i ostatným územím Slovenskej republiky. V roku 2022 bola táto cesta povrchovo upravená, čo zlepšilo jej dopravný stav.

8.2 ŽELEZNIČNÁ DOPRAVA

Katastrálnym územím obce Štefurov neprechádza žiadna železničná trať. Najbližšie železničné spojenie je v obci Lipníky vzdialené 16,5 km. 15 km na trati Humenné - Prešov.

8.3 ĎALŠIE TYPY DOPRAVY

NÁKLADNÁ AUTOMOBILOVÁ DOPRAVA

Nákladná doprava nezaťažuje cestnú sieť priamo v obci. Veľmi zaťažená je cesta I. triedy č. 21 nielen osobnou no najmä kamiónovou medzinárodnou dopravou. Preťaženie cesty vyrieši výstavba R-4, ktorá by mala byť vo výstavbe po ukončení R4 ukončením obchvatu Prešova. Na cestu R-4 bude napojenie mimoúrovňovou križovatkou pri obci Radoma vzdialenej od obce Štefurov 7 km.

CYKLISTICKÁ DOPRAVA

Doposiaľ v obci nie je vybudovaná žiadna cykloturistická trasa. Stratégia rozvoja cestovného ruchu a cykloturistiky predpokladala prepojenie dvoch dolín a to toplianskej a radomskej cyklistickou trasou Marhaň – Štefurov využitím vybudovaných asfaltových ciest vybudovaných v rámci malých pozemkových úprav. Rekonštrukciou cesty Kožany – Okrúhle vznikli dve varianty prepojenia kostrovej siete PSK. V súčasnosti je spracovaná aj PD na výstavbu cyklistickej trasy Okrúhle – Radoma.

Dopravná dostupnosť

Autobusovú dostupnosť celoplošne zabezpečuje v obci autobusová doprava – Slovenská autobusová doprava Prešov, OZ Vranov nad Topľou. Frekvencia spojenia do okolitých okresných miest (Bardejov, Svidník, Prešov, Vranov n. Topľou, Medzilaborce, Humenné) je priebehu pracovných dní i dní pracovného pokoja nedostatočná.

Spomínané komunikácie sú v správe Slovenskej správy ciest Prešovského samosprávneho kraja. Údržbu vykonáva Slovenská správa ciest.

9. PRÍRODNÉ PODMIENKY

Územie Štefurov sa nachádza na severovýchode Slovenska, ktoré charakterizuje malebná zvlnená krajina Nízkych Beskýd v doline valkovského potoka v nadmorskej výške 230 m. Ich súčasťou je aj Ondavská vrchovina, ktorej hlboké lesy siahajú až na hraničný hrebeň Karpát. Oblasť Ondavskej vrchoviny je po geomorfologickej stránke súčasťou subprovincie Nízkych Beskýd. Pod nimi sa rozprestierajú lúky, ktoré v nižších polohách prechádzajú do kultúrnej krajiny s obrábanými poľami.

Výšková členitosť v riešenom území je dokumentovaná rozdielom medzi najnižšie položeným bodom, ktorý sa nachádza na Nive valkovského potoka 220 m n. m. a najvyššieho bodu Fircova 402 m n. m.

Hydrograficky je riešené územie odvodňované tokom valkovského potoka a prítokmi miestnych potôčikov, s napojením na rieku Radomku prameniacej v Karpatských horách. Celá vodná sústava patrí do povodia Bodrogu.

Klimatické podmienky

Záujmové územie patrí do mierne teplej oblasti a leží na rozhraní oceánskeho kontinentálneho podnebia. Podnebie je tu vnútrozemské, mierne vlhké, teplé s priemernou ročnou teplotou 6,7°C. Podľa dlhodobých meteorologických štatistík je najteplejším mesiacom júl s priemernou dennou teplotou 17,9°C a najchladnejší január iba -3,9°C, priemerný ročný úhrn zrážok dosahuje okolo 700 milimetrov, pričom najsuchší mesiac je január, najviac zrážok je v júli a v auguste. Celkovo je možné konštatovať, že z dlhodobého hľadiska dochádza k postupnému poklesu úhrnu zrážok v zimnom tak aj v letnom období.

Hydrologické podmienky

Hydrograficky je riešené územie odvodňované tokom valkovského potoka a prítokmi miestnych potôčikov, s napojením na rieku Radomka prameniacej v Karpatských horách. Celá vodná sústava patrí do povodia Bodrogu a Hornádu

10. VYUŽITIE ZEME

Celková plocha riešeného územia je tvorená zo 64 % poľnohospodárskou pôdou o výmere 384,12 ha a zvyšných 36 % predstavuje nepoľnohospodárska pôda s výmerou 212,83 ha. Pôdny fond riešeného územia nám znázorňuje nasledujúca tabuľka. Najväčšiu časť poľnohospodárskej pôdy vytvára orná pôda (40,62 %) a trvale právne porasty (21,42 %). Malú časť tvoria záhrady (2,32 %). V súvislosti s tým, že dané územie sa nachádza v mierne teplotnom pásme, ktorého klíma je zaradená do teplotne horského typu, sa tu nevyskytujú chmeľnice ani vinice. V rámci nepoľnohospodárskej pôdy tvoria najväčšiu časť lesné pozemky (23,80 %) ďalej vodné plochy (4,43 %) zastavané plochy (4,89 %) a ostatné plochy (0,46 %) a . Lesné pozemky sú vo vlastníctve urbáriátov, cirkvi, súkromných vlastníkov a štátu. Jednotlivé správy lesa zabezpečujú jeho správnu funkciu, ochranu a prirodzenú obnovu.

Zložky využitia zeme		ha	v %
Poľnohospodárska pôda -spolu		384,12 ha	64 %
Z toho	Orná pôda	242,50	40,62
	Vinice	0	0
	Záhrady	13,82	2,32
	Ovocné sady	0	0
	Trvalé trávnaté porasty	127,80	21,41
Nepoľnohospodárska pôda - spolu		212,83 ha	36 %
Z toho	Lesné pozemky	142,09	23,80
	Vodné plochy	26,41	4,43
	Zastavané plochy a nádvorcia	29,20	4,89
	Ostatné plochy	15,13	2,53
Celková výmera		596,95 ha	100 %

Poľnohospodárstvo

Poľnohospodársky pôdny fond využívajú SHR, ktorí hospodária v katastrálnom území Štefurov. SHR sú zameraní predovšetkým na poľnohospodársku výrobu.

Značná horizontálna i vertikálne členitosť terénu vytvárajú ťažké výrobné podmienky pre pestovanie poľnohospodárskych plodín. Imitujúcim faktorom je najmä svahovitosť. Poľnohospodárska pôda v riešenom území sa vyznačuje nízkym zastúpením ornej pôdy a vysokým zastúpením trávnatých porastov, čo spolu s klimatickými podmienkami určuje krmovinársky charakter výroby.

Rastlinná výroba je zameraná na pestovanie pšenice, raže, jačmeňa a repky ozimnej. Úrody sú však nízke, pretože prírodné podmienky často neumožňujú dodržanie agrotechnických termínov a zásahov nedodržanej kvalite. Kratšie vegetačné obdobie a väčšie množstvo zrážok lepšie využívajú krmovina. Z krmovín majú v štruktúre osevu najväčšie zastúpenie: zemiaky, repa, kukurica na siláž, ďatelinotrávne miešanky a ďatelina. Najvyššie percento zastúpenie na poľnohospodárskej pôde majú trvalo trávne porasty. Väčšina TTP je zaradená do nízkych stupňov intenzity. Na hnojenie sa používajú hnojovnica a priemyselné hnojivo.

Lesné hospodárstvo

Kataster obce pokrýva 142,09 ha lesa. K plošne najrozšírenejšej skupine zaberajúcej centrálnu časť územia patria bukové lesy. Druhou najrozšírenejšou skupinou sú dubovo-bukové lesy, ktoré sa vyskytujú v južnej a juhozápadnej časti. Na hraničnom pásme Slovensko - Poľskom chrbte sa nachádzajú bukovo-javorové lesy a jedľovo-bukové lesy. Okrem týchto prevládajúcich skupín sa na území zriedkavo vyskytujú kyslé horské bukové lesy a kyslé jedľovo – smrekové lesy. Ďalšie vyskytujúce dreviny sú smrek, jelša, lipa, javor, hrab. V oblasti fauny prevláda vysoká zver (jelenia a srnčia) a diviacia. Významnou činnosťou v rámci lesného hospodárstva je zalesňovanie, ktoré prebieha na lesných pozemkoch ako aj na plochách, ktoré sú preradené z poľnohospodárskeho pôdneho fondu do lesa. Aj tu sa prejavili transformačné procesy v hospodárstve a výkony v zalesňovaní poklesli zhruba 10 násobne. Ďalší vývoj lesného sektoru zohrá významnú úlohu aj veková skladba lesov. To si vynúti v budúcnosti zvýšené nároky na pestovateľskú činnosť, najmä pri výchove porastov.

11. ŽIVOTNÉ PROSTREDIE

11.1 KVALITA OVZDUŠIA A POVRCHOVÝCH A PODZEMNÝCH VÔD

Predovšetkým z dôvodu nezájmu občanov nebola v obci doposiaľ zrealizovaná prípojka plynu. Hlavne kvôli tomu je najväčším problémom lokálne vykurovanie domácnosti tuhým palivom. Vplyvom toho dochádza najmä v zime k zhoršeniu kvality ovzdušia. V širšom okolí od obce sa nenachádzajú významnejší znečisťovatelia vzduchu.

Občania aj predstavitelia obce začínajú výraznejšie uvažovať o využívaní ľahšie dostupných domácich, ekologicky čistých, ale hlavne lacnejších palív a energií, napr. obnoviteľné a alternatívne zdroje energie. Najvhodnejšou je biomasa, palivové drevo a drevný odpad. Stúpa záujem aj o alternatívne zdroje energie (slnecná energia, veterná energia, tepelné čerpadlá, bioplyn...). Zatiaľ sú využívané nepatrne a aj v blízkej budúcnosti budú mať iba charakter doplnujúceho spektra klasických palív a energie.

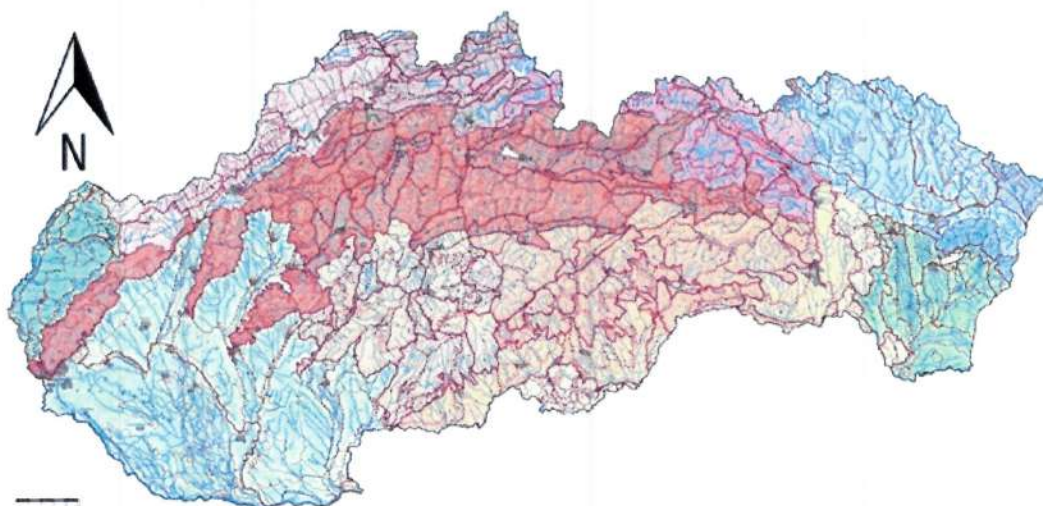
Ochrana kvality vôd

Pozdĺž Radomky nie sú významnejší znečisťovatelia vôd. Tými najzávažnejšími je mesto Bardejov – nedostatočné čistenie odpadových vôd z mestskej ČOV a priemyselné prevádzky. V priebehu svojej trasy sa kvalita znečistenia zlepšuje. V Štefurove však problémom zostáva nevybudovaná verejná kanalizácia a čistiareň jej odpadových vôd. Splaškové vody z domácností sú vo väčšine prípadov vyústené do nevyhovujúcich a kapacitne nepostačujúcich žump a septikov, resp. do cestných priekop a povrchových vôd.

Zásobovanie obyvateľstva pitnou vodou je zabezpečené verejným vodovodom, ktorý bol dokončený v roku 2008. Zdrojom pitnej vody sú aj lokálne zdroje, domové studne. Medzi priority v najbližšom programovacom období bude rekonštrukcia vodovodu a vybudovanie kanalizácie.

11.2 CHRÁNENÉ ÚZEMIA

V katastri obce sa nenachádzajú žiadne chránené územia podľa zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov. Pre riešené územie platí 1. stupeň územnej ochrany podľa zákona OPaK. Z území siete NATURA 2000, sa v uvedenom území nachádza navrhovaný SKUEV 0757.Topľa (tzv. B-etapa). Uvedené navrhované územie európskeho významu sa nachádza v úseku rieky Topľa, medzi Bardejovom a Giraltovcami. Predmetom ochrany je komplex biotopov jaseňovo – jelšových podhorských lesov, vysokobylinných spoločenstiev vlhkých lúk, brehových porastov a drevinnej vegetácie. V katastrálnom území sa tiež nachádza trávinnobylinný biotop národného významu – Lk3 - mezofilné pasienky a spásané lúky, trávinnobylinný biotop európskeho významu – Lk1 - nížinné a podhorské kosné lúky (6510) a lesný biotop európskeho významu – Ls5.1 - bukové a jedľovo-bukové kvetnaté lesy (9163).

OBR. č. 4: Geomorfologické členenie Slovenska (Štátny Geologický ústav Dionýza Štúra, 2011)

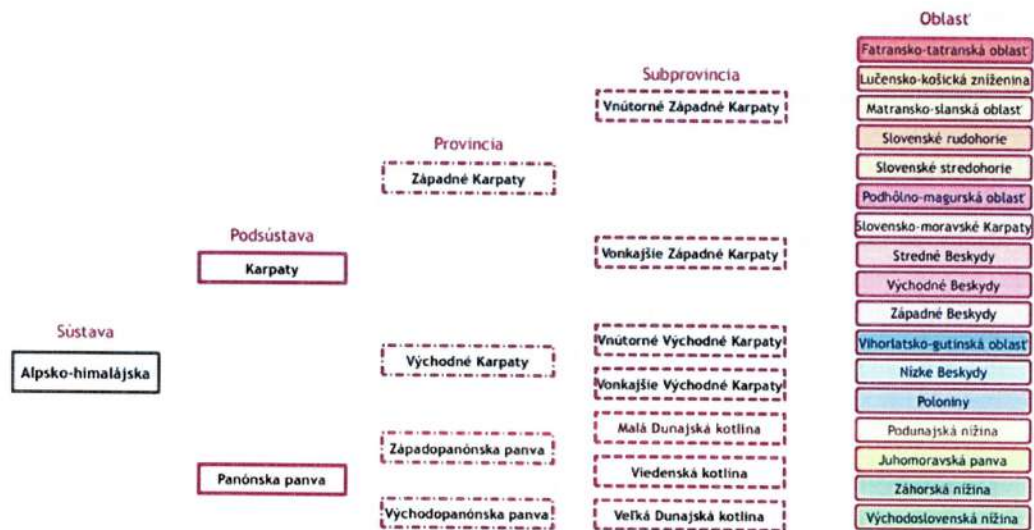

Schéma 1: Geomorfologické členenie Slovenska (Štátny Geologický ústav Dionýza Štúra, 2021)

12. CESTOVNÝ RUCH

Obec Štefurov má tak prírodné, ako aj umelo vytvorené predpoklady pre rozvoj cestovného ruchu vo vidieckom prostredí. Poloha obce umožňuje kombinácie návštev Nízkyh Beskyd na turistické vychádzky pre spoznávanie prírodných krás počas celého roka, zber lesných plodov počas letných a jesenných mesiacov.

Nie sú tu však vybudované, udržiavané ani značené turistické chodníky, preto turistické vychádzky musia byť spojené so sprievodcovskými službami miestnych obyvateľov.

Medzi najvýznamnejšie umelo vytvorené predpoklady rozvoja cestovného ruchu vo vidieckom prostredí patria bohaté a čiastočne zachované prvky hmotnej a duchovnej ľudovej kultúry. Žiada sa vyhľadať ich korene a obnoviť v podobe sporadicky, ale najmä pravidelne usporadúvaných kultúrno-spoločenských podujatí, vytvoriť miesto pre zhromažďovanie a prezentáciu hmotných i duchovných hodnôt kultúrneho dedičstva.

Obec má aj výbornú polohu pre návštevy Bardejova (31 km), mesta, ktorého historické jadro je zapísané vo svetovom zozname pamiatok kultúrneho dedičstva UNESCO, Prešova (37 km) s pozoruhodnou renesančnou mestskou pamiatkovou rezerváciou. Turisticky príťažlivou v letnom období je aj umelo vytvorené vodné dielo Domaša (18 km), vhodné na plážovú rekreáciu a na rybolov. Medzi ďalšie turisticky atraktívne miesta patria: Duklianský priesmyk (40 km), bývalé kúpele Šarišský Štiavnik (18 km) a drevené kostolíky východného obradu.

Supraštruktúru cestovného ruchu nachádzame vo voľných ubytovacích a stravovacích kapacitách rodinných domov a domácej produkcii poľnohospodárskych plodín. Rodinné domy sú dobre vybavené po stránke technickej aj hygienickej, žiada sa zlepšiť ich estetickú stránku. Veľkým problémom je však nepripravenosť obyvateľov na poskytovanie služieb vidieckeho cestovného ruchu. Zlepšenie je vo vytrvalej osvetovej a cieľavedomej vzdelávacej pôsobnosti medzi miestnymi obyvateľmi.

Pri navrhovaní produktov vidieckeho cestovného ruchu uplatňovaných v riešenom území je potrebné vychádzať predovšetkým z jeho geomorfologického charakteru, z klimatických podmienok a z jeho daností, najmä v blízkosti Domaše. Žiada sa vybudovať cyklotrasy a turistické chodníky a využiť potenciál voľných objektov na ubytovanie turistov.

A.III. ZHODNOTENIE SÚČASNÉHO STAVU ÚZEMIA

Obec Štefurov je súčasťou Prešovského samosprávneho kraja. Prešovský kraj má v rámci Slovenskej republiky najvyššiu pôrodnosť a najvyšší prirodzený prírastok obyvateľstva. Vplyvom migrácie je však celkový prírastok obyvateľstva len druhý najvyšší v SR. V poslednom období dochádza k úbytku populácie v predproduktívnom veku a nárastu populácie v produktívnom a poproduktívnom veku.

Prešovský samosprávny kraj patrí medzi kraje ktoré zaostávajú za rozvojom ostatných slovenských regiónov ako aj regiónov EU. Jeho úroveň HDP na obyvateľa v parite kúpnej sily nedosahuje ani 40 % úrovne v súčasných krajinách EU. A aj keď nárast sa postupne znižuje, toto znižovanie je mierne a pri súčasných tempách rastu by hospodárstvo Prešovského kraja dosiahlo hladinu Európskej únie až v roku 2259.

Prešovský kraj sa na tvorbe celoštátneho hrubého produktu (HDP) podieľa objemom 9 čo je najmenší podiel zo všetkých krajov Slovenska.

Najvýznamnejším odvetvím hospodárstva Prešovského kraja je obchodná činnosť, ktorej sa v regióne venuje najviac podnikateľských subjektov. K významným hospodárskym odvetviam patrí aj spracovateľský priemysel, predovšetkým potravinársky, založený na poľnohospodárskej produkcii, odevný, textilný, drevospracujúci priemysel. V priemysle Prešovského kraja je zamestnaných približne 34 % ekonomický aktívneho obyvateľstva.

Kľúčové charakteristiky pre ďalší ekonomický rozvoj regiónu a obce Štefurov:

a) zaostávajúce miestne hospodárstvo

Príčiny zaostávania je možné rozdeliť do niekoľkých skupín:

- Nízka produktivita práce v sektoroch priemyslu a služieb
- Nízka miera využitia pracovných síl vzhľadom na vysokú nezamestnanosť, najmä v poľnohospodárstve
- Efektívnejšiemu rozvoju hospodárstva regiónu bráni aj nedostatočne vybudovaná infraštruktúra dopravných rýchlostných komunikácií, najmä meškajúca výstavba R4 a jej prepojenie na hlavnú diaľničnú sieť.

b) nevyužitý rozvojový potenciál

Územie Prešovského samosprávneho kraja poskytuje veľký potenciál rozvoja a je schopný zvyšovať konkurencieschopnosť jeho hospodárstva. Medzi najsilnejšie stránky regiónu patria:

- Bohaté prírodné a kultúrno-historické danosti krajiny
- Strategická poloha na hranici troch krajín a v hraničnom pásme EÚ
- Mladá pracovná sila
- Priaznivé klimatické prostredie a pôdne pomery
- Výdatné zásoby minerálnych a liečivých prameňov a geotermálnych prameňov

c) únik mozgov

Stálym a pretrvávajúcim javom v regióne je dlhodobé vystaňovanie sa miestnych obyvateľov, ktoré súvisí s nízkou atraktivitou existujúcich pracovných miest a nízkou priemernou mzdou. Preto dochádza k problémom s udržaním kvalifikovanej pracovnej sily.

d) sociálne napätie

Sociálne napätie v marginalizovaných skupinách obyvateľstva ide ruka v ruku so zaostávajúcim hospodárstvom. Problémom je aj regionálne rozmiestnenie a dostupnosť zariadení sociálnych služieb, najmä ide o penzióny a domovy dôchodcov.

e) znečistenie životného prostredia

Životné prostredie PSK kraja, predovšetkým jeho juhovýchodná časť, patrí k najviac znečisteným oblastiam na Slovensku. Obec Štefurov však patria medzi obce s priaznivým ovzduším a podmienkami na život týkajúcich sa životného prostredia. Práve k týmto oblastiam patrí okres Svidník a Bardejov. Aktuálnym problémom Prešovského kraja i v lokalite obce je ohrozenie ničivými záplavami.

13. SWOT ANALÝZA A SYNTÉZA VÝSLEDKOV

SWOT analýza (Strong points, Weak points, Opportunities, Threats) hodnotí vnútorné silné a slabé stránky, vonkajšie príležitosti a ohrozenia obce podľa dôležitosti. SWOT analýza tvorí základ pre spracovanie rozvojovej stratégie. Ide najmä o vzájomné porovnávanie vnútorných silných a slabých stránok obce a možností a ohrození, ktoré pôsobia na ďalší rozvoj územia z vonkajšieho prostredia

SILNÉ STRÁNKY		SLABÉ STRÁNKY	
 OBYVATEĽSTVO			
<ul style="list-style-type: none"> • prevládajúci počet obyvateľstva v predproduktívnom veku ako v poproduktívnom veku • priaznivá veková štruktúra obyvateľstva (vysoký podiel obyvateľov v produktívnom veku a rýchlo rastúci podiel obyvateľov v predproduktívnom veku) • nadpriemerný podiel ekonomicky aktívneho obyvateľstva (v porovnaní s priemerom v SR) • pozitívne migračné saldo		<ul style="list-style-type: none"> • prirodzený úbytok obyvateľstva • málo pracovných príležitostí priamo v obci • nižšia úroveň v rámci vzdelanostnej štruktúry obyvateľstva	

OBČIANSKA VYBAVENOSŤ A TECHNICKÁ INFRAŠTRUKTÚRA

- plná plynofikácia a vodovodná sieť v obci, ktorá si vyžaduje rekonštrukciu,
- komplexné pokrytie telekomunikačnými sieťami a internetovým pripojením
- separovanie odpadu
- modernizovaný kultúrny dom s hygienickými zariadeniami, kuchynským priestorom, pre prípravu občerstvenia a vhodné priestory na kultúrno-spoločenské podujatia,
- ukončuje sa objekt požiarnej zbrojnice, slúžiaci tiež pre ubytovanie v prípade mimoriadnej situácie,
- rozvoz chleba a pečiva 21 x v týždni a predaj užšieho sortimentu potravín.

- chýbajúce zariadenie pre seniárov,
- nevybudovaný dom smútku,
- nevybudovaná kanalizácia,
- chýbajúce odstavné plochy pri obecnom cintoríne,
- Nevyhovujúce prístupové cesty k obecnému cintorínu,
- chýbajúci oddychový priestor pri kultúrnom dome,
- neusporiadané pozemky k výstavbe súkromných domov a občianskej vybavenosti

SAMOSPRÁVA

- dobré finančné zdravie obce, aj keď ide o malú obec,
- aktívna samospráva v snahe o získanie a využívanie externých finančných zdrojov – ako sú štátne dotácie, finančné zdroje EÚ a i.
- efektívny spôsob komunikácie s obyvateľmi prostredníctvom vnovenej obecnej stránky
- zrekonštruovaná budova obecného úradu

- nízke zapojenie obyvateľov do procesu plánovania
- nepostačujúce technické vybavenie obecného úradu

POLOHA A DOPRAVA

- výhodná poloha v blízkosti Poľska
- možnosť cezhraničnej spolupráce (Poľsko, Ukrajina)
- výhodná poloha z hľadiska blízkosti okresného mesta Svidník
- výhodná poloha v blízkosti krajského mesta Prešov

- riziko kolízie cyklistickej
- absencia cyklistickej trasy a motoristickej dopravy
- zfrekvencia nákladnej dopravy

PRÍRODNÉ PODMIENKY, VYUŽITIE ÚZEMIA A CESTOVNÝ RUCH

- nízky podiel zastavaných plôch na celkovej výmere územia
- výskyt vzácnych spoločenstiev fauny, flóry
- vhodné prírodné podmienky pre vidiecky turizmus a agroturizmus
- ideálne podmienky pre lovný turizmus a turistiku
- existencia historických a sakrálnych pamiatok – na celom severovýchodnom Slovensku, pamiatok z obdobia stredoveku, novoveku, remeselnej zručnosti obyvateľov, umelcov a vojnových histórií I. a II. svetovej vojny, rôznorodé múzeá a galérie, chránených území tvorí zaujímavú štruktúru pre spracovanie ponúk pre rôzne cieľové skupiny

- nevybudovaná infraštruktúra cestovného ruchu,
- nezáujem a nedôvera časti obyvateľstva na poskytovanie základných a doplnkových služieb CR,
- chýbajúca technická infraštruktúra v obciach, ktoré disponujú atraktívnymi prírodnými a lokalizačnými podmienkami, no absencia vodovodov, kanalizácií a nelegálne skládky sú brzdou rozvoja vidieckeho turizmu,
- nezáujem mladých ľudí o sprievodcovské služby

PRÍLEŽITOSTI

OHROZENIA

<ul style="list-style-type: none"> • vybudovanie kanalizačnej siete a ČOV • rekonštrukcia vodovodu • príležitosť spolupráce v rámci regiónu s osobitným zreteľom namedzinárodnú spoluprácu • rozširovanie vhodných lokalít pre výstavbu rodinných domov • pokračovať v dobudovaní podmienok pre rozvoj agroturizmu u SHR v obci, • preškoliť obyvateľov na poskytovanie služieb vidieckeho turizmu 	<ul style="list-style-type: none"> • zvyšovanie nezamestnanosti • nízky záujem investorov opodnikanie v území • sťahovanie obyvateľov zapracou do iných miest • presun kompetencií na samosprávy bez adekvátneho presunu finančných zdrojov • zdravotná kríza a s ňou spojená hospodárska kríza • ohrozovanie a znižovanie kvality podzemných vôd nedostatočne utesnenými žumpami
<ul style="list-style-type: none"> • zvýšený záujem o voľnočasové aktivity v prírode (turistika, beh, cyklistika) • rozvoj turizmu vďaka prírodnému potenciálu 	

14. HLAVNÉ DISPARITY A FAKTORY ROZVOJA

Identifikácia najvýznamnejších silných stránok, slabých stránok, príležitostí a ohrození vo SWOT analýze nám umožňuje identifikovať kľúčové disparity a faktory rozvoja. Hlavné faktory rozvoja je možné určiť pomocou kombinácie silných stránok a príležitostí, zatiaľ čo hlavné disparity rozvoja je možné identifikovať na základe kombinácie slabých stránok a ohrození. Poznanie hlavných faktorov, ako aj disparít rozvoja prispieva k efektívnemu zadefinovaniu vhodnej stratégie rozvoja, ktorou by sa mala obec Štefurov v nasledujúcom plánovacom období uberať.

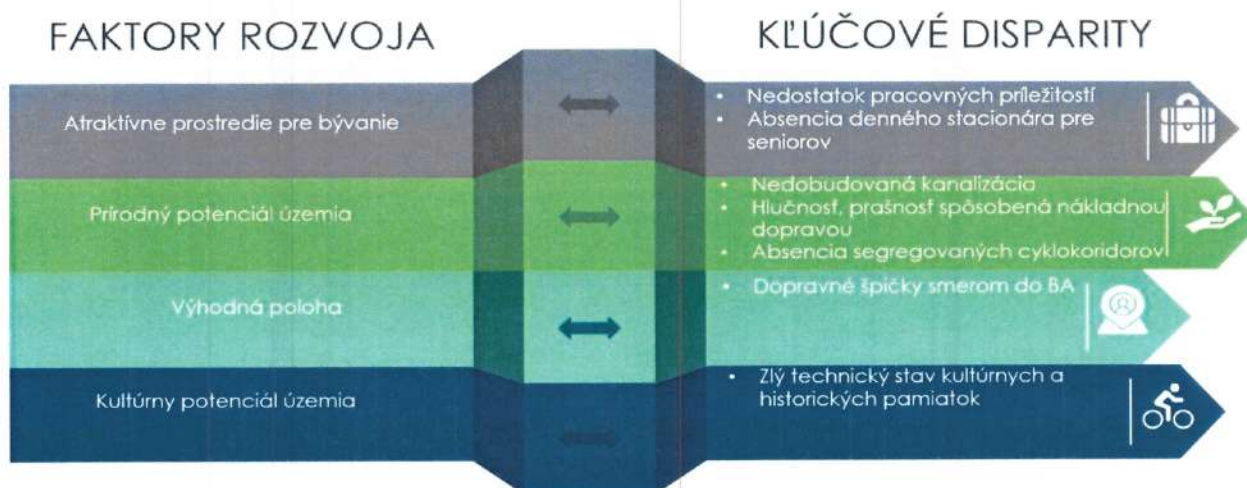

Schéma 4 Kľúčové disparity a hlavné faktory rozvoja

15. STEEP ANALÝZA

Ďalším druhom analýzy, ktorá je často používaná v strategickom plánovaní, je tzv. STEEP analýza. Zameriava sa na komplex sociálnych, technických, ekonomických, ekologických a politických faktorov. Analyzuje sa tak externé prostredie, ktoré podmieňuje spôsob a metódy riadenia a plánovania v obci.

Sociálne faktory zahŕňajú predovšetkým faktory súvisiace so spôsobom života ľudí vrátane hodnôt, akými sú napríklad demografické faktory, úroveň vzdelania, prevažujúce hodnoty obyvateľov, štruktúra školstva a mnoho iných príbuzných faktorov.

Technické faktory predstavujú všetky faktory, ktoré súvisia s vývojom výrobných prostriedkov, materiálov, procesov, know-how a nových technológií a ktoré majú dopad na obec.

K ekonomickým faktorom patrí hospodársky vývoj na mezo a makro úrovni, ktorý zahŕňa toky financií tovarov, informácií a energie, problematiku nezamestnanosti, platových podmienok konkurencie a ďalších faktorov s možným dopadom na rozvoj obce.

Z ekologických faktorov je dôležitý predovšetkým trvalo udržateľný rozvoj krajiny, ktorý súvisí s limitovanými zdrojmi a stále vzrastajúcimi nárokmi na ich využívanie.

Politické faktory zahŕňajú faktory vyššej politickej moci od štátnej až po medzinárodnú úroveň. Tieto faktory mnohokrát tvoria právny rámec, ktorý podporuje alebo naopak môže brzdiť rozvoj.

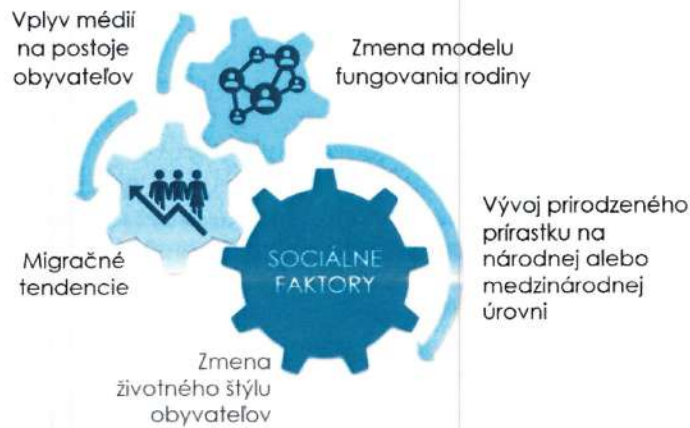
POLITICKÉ FAKTORY

EKONOMICKÉ FAKTORY

SOCIÁLNE FAKTORY

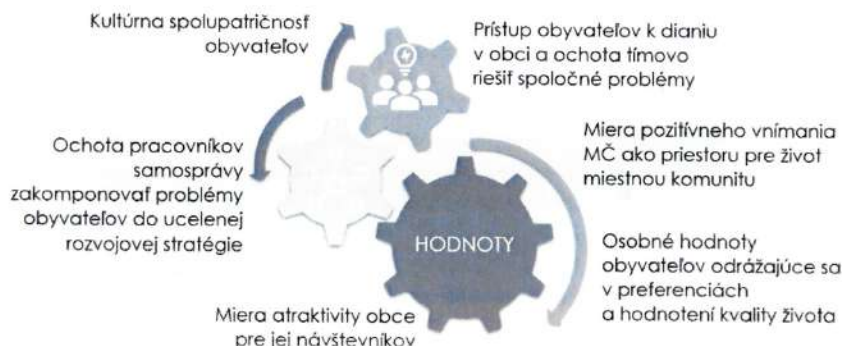
EKOLOGICKÉ FAKTORY

TECHNICKÉ FAKTORY

HODNOTY

ČASŤ B – STRATEGICKÁ ČASŤ

16. VÍZIA ÚZEMIA

Vízia obce Štefurov predstavuje želaný stav obce, ktorý bude dosiahnutý realizovaním rozvojových zámerov definovaných v rozvojovej stratégii.

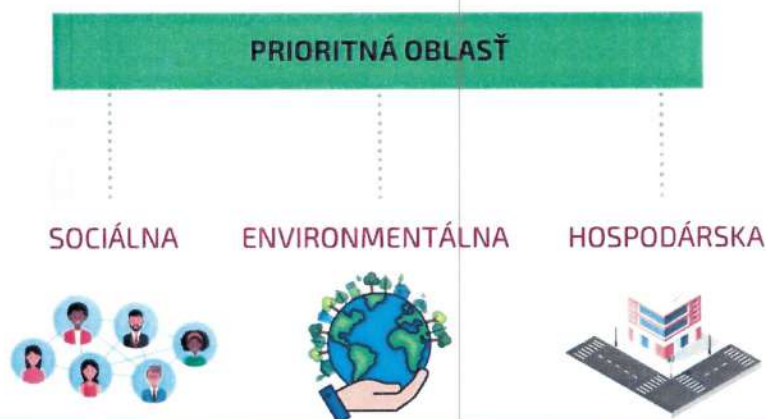
Hlavným cieľom strategickej vízie je poskytnúť smer pre strategické plánovanie, ako aj pre implementáciu navrhovaných opatrení. Vízia vykresľuje želanú budúcnosť obce z pohľadu stakeholderov – obyvateľov, tých, ktorí v obci pracujú, navštevujú ju, či v nej podnikajú.

Obec Štefurov bude príjemným a pokojným miestom pre bývanie s vidieckym rázom, kvalitnou infraštruktúrou a občianskou vybavenosťou. Štefurov bude svoj rozvoj prispôsobovať potrebám a záujmom obyvateľov. Obec bude vybavená kvalitnou technickou a dopravnou infraštruktúrou. Štefurov bude svojim obyvateľom a návštevníkom poskytovať kvalitné možnosti pre šport, rekreáciu a oddych.

17. NÁVRH STRATÉGIE ROZVOJA OBCE

Návrh stratégie rozvoja obce Štefurov je rozdelený na 3 hlavné oblasti: Hospodársku, Sociálnu a Environmentálnu oblasť, ktoré spoločne smerujú k dosiahnutiu stanovenej vízie rozvoja. V rámci každej oblasti boli vytýčené jednotlivé strategické ciele, opatrenia a konkrétne aktivity = projektové zámery. Stanovené ciele, opatrenia a aktivity boli sformulované za účelom dosiahnutia vyváženého udržateľného rozvoja územia, pri rešpektovaní princípov regionálnej politiky a so zohľadnením prírodno environmentálnych, socio-ekonomických a územnotechnických podmienok v obci.

STRATEGICKÁ VÍZIA

PRIORITNÁ OBLASŤ	CIEĽ	OPATRENIE
<p>1. HOSPODÁRSKA</p> 	Zlepšenie protipožiarneho opatrení	1.1 Ukončenie rekonštrukcie hasičskej základne s dobudovaním garáže pre požiarne vozidlo
	Zlepšenie nepriaznivého stavu v zásobovaní pitnou vodou v obce.	1.2 Odstránenie havarijného stavu vodojemu a prameňa vrátane časti vodovodných potrubí a prípojok
	Zlepšenie dopravnej infraštruktúry k obecnému cintorínu	1.3 Rozšírenie prístupovej komunikácie a prepojenie ciest pri cintoríne
	Zvýšenie ochrany obecného cintorína	1.4 Oplotenie cintorína v dĺžke 330 m. vrátane nového vstupu na cintorín
	Zlepšenie dopravnej doplnkovej infraštruktúry pri cintoríne	1.5 Vybudovanie parkoviska pre osobné autá pri obecnom cintoríne

<p>2.</p> <p>SOCIÁLNA</p> 	<p>Zlepšenie a rozšírenie oddychového priestoru pri kultúrnospoločenskom zariadení</p> <p>Zabezpečenie vhodnej techniky a náradia na údržbu obecných ciest, chodníkov a priestranstiev v obci</p> <p>Zlepšenie kvality informovanosti občanov obce</p> <p>Zvýšenie bezpečnosti v obci vo večerných a nočných hodinách</p>	<p>2.1 Úprava priestoru so zeleňou infraštruktúrou na oddych a rekreačné aktivity</p> <p>2.2 Zakúpenie vhodnej techniky a náradia na udržiavanie bezpečnej prevádzky na obecných cestách, chodníkoch a na verejných priestranstvách</p> <p>2.3 Modernizácia a rozšírenie siete obecného rozhlasu</p> <p>2.4 Modernizácia a rozšírenie siete verejného osvetlenia</p>
--	---	--

<p>3. ENVIRONMENTÁLNA</p> 	<p>Zlepšenie kvality životného prostredia</p>	<p>3.1 Vybudovanie kompletnej kanalizačnej siete v obci a čističky odpadových vôd</p>
	<p>Zlepšenie kvality a využitia obecného potoka</p>	<p>3.2 Vybudovanie zadržiavacích nádrží v obci s jazierkami a vodnými záhradami</p>

Tabuľka č. Strategické ciele a opatrenia

ČASŤ C – PROGRAMOVÁ ČASŤ /Prioritné oblasti/

Programová časť PHRSR obce Štefurov pozostáva z definície a popisu pripravovaných opatrení a aktivít, ktoré budú slúžiť ako podklad pre realizačnú a finančnú časť rozvojovej stratégie na obdobie rokov 2021 až 2027. V nasledujúcich tabuľkách sa nachádzajú zoznamy konkrétnych aktivít prislúchajúcich k jednotlivým opatreniam, pričom farebné odlíšenie predstavuje prislušnosť opatrení a aktivít k cieľom definovaným v strategickej časti.

PRIORITNÁ OBLASŤ	OPATRENIE	AKTIVITA
1. PRIORITNÁ OBLASŤ – HOSPODÁRSKA	1.1 Vybudovanie požiarnej základne s dobrovoľným hasičským zborom v obci	1.1.1 Aktivizovanie DHZ v obci, 2. Realizácia prestavby bývalého obchodného objektu pre požiarnu zbrojnicu a vybudovanie garáže pre požiarne vozidlo
	1.2 Odstránenie havarijného stavu vodojemu a prameňa a časti vodovodných potrubí a odbočiek po vodomery	1.2.1 1, Spracováva sa PD a územné usporiadanie vodojemu a časti rozvodov, 2, Obnova izolačných vrstiev 15 m3 vodojemu, výmena dverí a okien na objekte vodojemu 3, Revitalizácia prameňa, 4, Výmena poškodeného potrubia a vodovodných prípojok po merače spotreby vody
	1.3 Rozšírenie prístupovej komunikácie a prepojenie ciest pri cintoríne	1.3.1 1, Spracovanie PD na rozšírenie prístupovej cesty a prepojenie dvoch komunikácií 2, Rozšírenie prístupovej cesty v dĺžke 63 m a prepojenie dvoch komunikácií v dĺžke 690 m.
	1.4 Oplotenie obecného cintorína	1.4.1 1, Spracovanie zjednodušenej PD na oplotenie cintorína, 2, Realizácia oplotenia v dĺžke 330 m vrátane betónového základu pre železné oplotenie a vchodu na cintorín
2. PRIORITNÁ OBLASŤ – SOCIÁLNA	2.1 Úprava priestoru so zelenou infraštruktúrou na oddych a rekreačné aktivity	2.1.1 Realizácia stavebných a sadových úprav pri kultúrnom dome na oddychové a rekreačné centrum

	2.2 Zabezpečenie vhodnej techniky a náradia na údržbu obecných ciest, chodníkov a priestranstiev v obci	2.2.1 Zakúpenie vhodnej techniky a náradia na udržiavanie bezpečnej prevádzky na obecných cestách, chodníkoch a priestranstvách
	2.3 Modernizácia obecného rozhlasu	2.3.1 Výmena rozhlasovej ústredne, reproduktorov a poškodených káblov
	2.4. Modernizácia verejného osvetlenia	2.4.1 Výmena zastaraných žiaroviek na LED žiarovky s vyššou svietivosťou

3. PRIORITNÁ OBLASŤ – ENVIRONMENTÁLNA	3.1 Vybudovanie komplexnej kanalizačnej siete a ČOV	3.1.1. Spracovanie PD na vybudovanie kanalizácie a spoločnej ČOV s obcou Štefurov
	3.2 Zadržiavanie vody v katastri obce	3.2.1 Spracovanie PD Realizácie diela

PROJEKTOVÉ ZÁMERY s predpokladanými hodnotami

Základné údaje o projektovom zámere č. 1	
Názov projektu	Rekonštrukcia nevyužitého objektu pre zriadenie požiarnej zbrojnice a vybudovanie garáže pre požiarne vozidlo
Garant	Obec Štefurov
Kontaktná osoba garanta	Jana Rišková
Partneri garanta (spolupráca s ...)	Inšpekcia požiarnej ochrany
Začatie a ukončenie projektu (od ..... do.....)	marec 2023 – október 2024

Stav projektu pred realizáciou	V obci sa nachádzal nevyužitý objekt bývalého kamenného obchodu. Stavba bola dlhé roky bez využitia a stala sa nežiadúcim objektom pri pohľade na vstupnú časť obce v blízkosti obecného úradu. Na tento objekt obec dala spracovať PD na prestavbu objektu ma požiarne zbrojnicu s možnosťou umiestnenia požiarnej techniky, na stretávanie sa členov DHZ. Obec tiež v rámci výzvy predložila ŽoNFP Po schválení žiadosti obec už v súčasnom období realizuje prestavbu objektu , kde v rámci stavebných úprav interiérov sa realizuje zriadenie sociálnej a hygienickej vybavenosti, prevádzkového a skladovacieho priestoru. Pro kompletne vybudovanie bude potrebné zabezpečiť garáž pre požiarne vozidlo. V prípade mimoriadnej udalosti v obci prevádzkový priestor by mohol slúžiť i na nevyhnutné prechodné ubytovanie pre postihnutých. Vo vedľajšej obci tiež nie je zriadená požiarne zbrojnicu a tak by bola zriadená aspoň jedna kompletne vybavená požiarne jednotka.
Cieľ projektu	Zlepšenie operatívnosti v mimoriadnych situáciách najmä pri likvidácii požiarov
Výstupy	Kompletne vybudovaná hasičská zbrojnicu s technickým zariadením o protipožiarne vybavením
Užívatelia	Obyvatelia obce a podnikatelia Návštevníci obce
Indikátory monitoringu	Plocha rekonštruovaných plôch a požiarne vybavenia
Zmluvné podmienky	Budú doplnené po podpise zmluvy ako výsledku verejného obstarávania

Riziká	Nezáujem majiteľa (cirkvi) o rekonštrukciu, Nedostatok finančných zdrojov, kvalita dodávateľa	
Poznámky	-	
Realizácia projektu		
Fáza/míľnik	Súčinnosť iného odboru alebo subjektu	Termín (mesiac/rok)
Vypracovanie dokumentácie	projektovej Externá projektová kancelária	03/2024

Realizácia projektu	Externý dodávateľ	09/2025
---------------------	-------------------	---------

Financovanie projektu							
Druh výdavku	Termín (rok)	Náklady spolu (eur)	z toho verejné zdroje				z toho súkromné zdroje
			EU	SR	VÚC	Obec	
Spracovanie projektovej dokumentácie	2024	600,00	0	0	0	600,00	0
Realizácia projektu	2025-	141 473,65	114 526,21	20 210,55	0	6 736,85	0
Spolu		142 073,65	114 526,21	20 210,55	0	7 336,85	0

Základné údaje o projektovom zámere č.2

Názov projektu	Rozšírenie prístupovej komunikácie k obecnému cintorínu a prepojenie ciest pri cintoríne
Garant	Obec Štefurov
Kontaktná osoba garanta	Jana Rišková
Partneri garanta (spolupráca s ...)	Gréckokatolícky biskupský úrad
Začatie a ukončenie projektu (od ..... do ....)	2024 - 2026
Stav projektu pred realizáciou	Súčasná prístupová komunikácia na obecný cintorín je z kapacitných dôvodov v zlom technickom a rozmerovom stave. Komunikácia je nedostatočne široká, čo spôsobuje v čase návštev cintorína počas posledných rozlúčok nedostatočná. Pri príjazde áut a možnosti parkovania je to beznádejné. Preto sa vyžaduje rozšíriť prístupovú komunikáciu v dĺžke 63 m a prepojiť ju s druhou komunikáciou, čím sa doprava stane regulovateľnou s možnosťou odchodu automobilov inou cestou, čiže komunikácie budú jednosmerné s príchodom z existujúcej obecnej komunikácie s možnosťou šikmého parkovania a na prepojenej obecnej komunikácii vzniknú ďalšie miesta s vybudovaním parkoviska o ploche 417 m ² .

Cieľ projektu	Zlepšenie obecnej cestnej infraštruktúry pri obecnom cintoríne.
Výstupy	Rozšírená prístupová cesta k cintorínu, Prepojenie dvoch komunikácií a vybudovanie parkoviska
Užívatelia	Obyvatelia obce, návštevníci, rodinní príslušníci zosnulých
Indikátory monitoringu	Rozšírenie prístupovej v m2, Prepájacia komunikácia v dĺžke m.

Zmluvné podmienky	Budú doplnené po podpise zmluvy ako výsledkuverejného obstarávania
Riziká	Nedostatok finančných zdrojov, kvalita dodávateľa
Poznámky	-

Realizácia projektu

Fáza/míľnik	Súčinnosť iného odboru alebo subjektu	Termín (mesiac/rok)
Príprava projektovej dokumentácie	Externá projektová kancelária	10/2024
Realizácia projektu	Externý dodávateľ	05/2026

Financovanie projektu

Druh výdavku	Termín (rok)	Náklady spolu (eur)	Z toho verejné zdroje				z toho súkromné zdroje
			EU	SR	VUC	Obec	
Spracovanie projektovej dokumentácie	2024	1 800,00				1 800,00	
Realizácia projektu	2026	35 000,00	29 750,00	5 250,00		1750,00	
Spolu		36 800,00	29 750,00	5 250,00		3 550,00	

Základné údaje o projektovom zámere č.3

Názov projektu:	Rekonštrukcia vodojemu a vodovodného potrubia s obnovou prameňa pitnej vody	
Garant	Obec Štefurov	
Kontaktná osoba garanta	Jana Rišková	
Partneri garanta (spolupráca s ...)	Východoslovenská vodárenská spoločnosť a. s. Košice	
Začatie a ukončenie projektu (od ..... do ....)	2025 -2026	
Stav projektu pred realizáciou	V obci bol v roku 1991 vybudovaný obecný vodovod na prevádzke ktorého sa objavujú technické nedostatky a to na záchytnej jímke a vodojemu, cez ktorý je únik pitnej vody. Taktiež v niektorých miestach uloženého potrubia a vodovodných prípojok dochádza k úniku vody. Vyžaduje sa urobiť kontrolu poškodenia a závad potrubia, určiť poškodené miesta, vymeniť vetracie okno, dvere, obnoviť špeciálne stierky s hygienickým nátermi vonkajšími úpravami. Obnoviť výdatnosť prameňa a realizovať nové oplotenie ohradiť miesto prameňa z dôvodov hygienickej ochrany pitného zdroja. Odstrániť poruchy na vodovodných potrubiach.	
Cieľ projektu	Zlepšiť výdatnosť prameňa pitnej vody a odstrániť nedostatky v zásobovaní odberateľov pitnou vodou na 41 odberných miestach	
Výstupy	Kompletne zrekonštruovaný vodovodný systém v obci v zásobovaní pitnou vodou.	
Užívatelia	Odberatelia pitnej vody v obci	
Indikátory monitoringu	Celková dĺžka rekonštruovaného potrubia a rozvodov a počet odberných miest	
Zmluvné podmienky	Budú doplnené po podpise zmluvy ako výsledku verejného obstarávania	
Riziká	Obmedzená rekonštrukcia z dôvodu neposkytnutia finančných zdrojov, kvalita dodávateľa	
Poznámky	-	
Realizácia projektu		
Fáza/míľnik	Súčinnosť iného odboru alebo subjektu	Termín (mesiac/rok)
Príprava projektovej dokumentácie	Externá projektová kancelária	04/2025

Vydanie stavebného povolenia	Stavebný úrad	10/2025
Spracovanie a registrácia žiadosti o NFP, zhromaždenie príloh	Externá konzultačná spoločnosť v spolupráci s internými zamestnancami obce	11/ 2025
Realizácia projektu	Externý dodávateľ	5/2026
Kolaudácia	Stavebný úrad	10/2026
Financovanie projektu		

Druh výdavku	Termín (rok)	Náklady spolu (eur)	z toho verejné zdroje		z toho súkromné zdroje
			EU/SR/VÚC	Obec	
Spracovanie projektovej dokumentácie		1 300,00		1 300,00	0
Realizácia projektu		300 000,00	239 800,00 EU 46 500,00 SR	15 500,00	0
Spolu		301 300,00	285 000,00	16 800,00	0

Základné údaje o projektovom zámere č. 4	
Názov projektu	Oplotenie cintorína v obci Štefurov
Garant	Obec Štefurov
Kontaktná osoba garanta	Jana Rišková
Partneri garanta (spolupráca s ...)	
Začatie a ukončenie projektu (od ..... do ....)	august 2026 – september 2027
Stav projektu pred realizáciou	Oplotenie obecného cintorína je v dezolátnom stave. Do priestoru cintorína vchádza cez poškodené oplotenie mnoho zveriny, čo napácha značné škody najmä na hrobových miestach. Z estetického hľadiska oplotenie tiež neprispieva k príjemnému pohľadu. Je nevyhnuté odstrániť staré poškodené oplotenie, vyčistenie trasy oplotenia od náletových drevín , vykopať ryhy a jamy na osadenie železných stĺpikov a zabetónovanie základu pod oplotenie ako

	i samotného oplotenia v dĺžke 330 m.
Cieľ projektu	Zlepšenie ochrany cintorína a estetického vzhľadu
Výstupy	330 m komplexného oplotenia novým pletivom z betónovým základom
Užívatelia	Obyvatelia obce Potenciálni obyvatelia obce
Indikátory monitoringu	Počet stĺpikov, dĺžka oplotenia

Zmluvné podmienky	Budú doplnené po podpise zmluvy ako výsledku verejného obstarávania
Riziká	Nedostatok finančných zdrojov, kvalita dodávateľa
Poznámky	-

Realizácia projektu

Fáza/míľnik	Súčinnosť iného odboru alebo subjektu	Termín (mesiac/rok)
Príprava projektovej dokumentácie	Externá projektová kancelária	8/2026
Realizácia projektu	Externý dodávateľ	9/2027

Financovanie projektu

Druh výdavku	Termín (rok)	Náklady spolu (eur)	z toho verejné zdroje				z toho súkromné zdroje
			EU	SR	VÚC	Obec	
Spracovanie projektovej dokumentácie	2026	500,00	0	0	0	500,00	0
Realizácia projektu	2027	54 500,00	44 000,00	8 175,00	0	2 750,00	0
Spolu		55 000,00	44 100,00	8 175,00	0	3 250,00	0

Základné údaje o projektovom zámere č. 5

Názov projektu	Vybudovanie kompletnej kanalizačnej siete v obci Štefurov	
Garant	Obec Štefurov	
Kontaktná osoba garanta	Jana Rišková	
Partneri garanta (spolupráca s ...)		
Začatie a ukončenie projektu (od ..... do ....)	júl 2021 - máj 2025	
Stav projektu pred realizáciou	V obci nie je vybudovaná obecná kanalizácia. Domové odpady sú napájané do domových žúmp, ktoré sú však niektoré v dezolátnom stave a mnoho odpadu sa dostáva do podzemia. Potreba vybudovanie kanalizácie patrí medzi priority obce. Ekonomicky výhodné bude spoločne s obcou Valkovce vybudovať spoločnú ČOV. Pred zadáním PD je však potrebné vykonať prieskum na vybudovanie kanalizačných prípojok. Presvedčiť obyvateľov o nutnosti realizácie kanalizácie. Bez vodovodu a kanalizácie je problematické budovanie agroturistiky a vidieckeho turizmu, kde obec Štefurov ma ideálne prírodné podmienky. No umelo vytvorené podmienky na rozvoj turizmu sú nedostatočné.	
Cieľ projektu	Vybudovanie kompletnej kanalizačnej siete a ČOV	
Výstupy	Dobudovaná kanalizačná sieť a napojenie domácností na kanalizáciu	
Užívatelia	Obyvatelia obce Podnikateľské subjekty v obci	
Indikátory monitoringu	Dĺžka dobudovanej kanalizačnej siete Počet domácností napojených na dobudovanú kanalizačnú sieť Počet ekvivalentných obyvateľov napojených na novovybudovanú kanalizačnú sieť	
Zmluvné podmienky	Budú doplnené po podpise zmluvy ako výsledku verejného obstarávania	
Riziká	Nedostatok finančných zdrojov, kvalita dodávateľa	
Poznámky	-	
Fáza/míľnik	Súčinnosť iného odboru alebo	Termín

Príprava projektovej dokumentácie	Externá projektová kancelária	03/2026
-----------------------------------	-------------------------------	---------

Vydanie stavebného povolenia	Stavebný úrad	07/2028
Spracovanie a registrácia žiadosti o NFP, zhromaždenie príloh	Externá konzultačná spoločnosť v spolupráci s internými zamestnancami MÚ	05/2027
Realizácia projektu	Externý dodávateľ	07/2028
Kolaudácia	Stavebný úrad	09/2028

Financovanie projektu

Druh výdavku	Termín (rok)	Nákladyspolu (eur)	z toho verejné zdroje		z toho súkromné zdroje
			EU/SR/VÚC	Obec	
Spracovanie projektovej dokumentácie	2026	7 000,00	6 650,00	350,00	
Realizácia projektu	2027-2028	345 500,00	276 400,00 EU 51 825,00 SR	17 275,00	
Spolu:		352 500,00	334 905,00	17 625,00	

Základné údaje o projektovom zámere č.6

Názov projektu	Vybudovanie zadržiacích nádrží v centre obce
Garant	Obec Štefurov
Kontaktná osoba garanta	Jana Rišková
Partneri garanta (spolupráca s ...)	
Začatie a ukončenie projektu (od ...do...)	2027 - 2028
Stav projektu pred realizáciou	V súčasnom období obecný potok nie je zregulovaný. Vyžaduje sa citlivo potok zregulovať, vyčistiť brehy, čiastočne ich spevniť a prehĺbiťV strede obce vytvára potok svojim korytom zaujímavú scéberiu a vhodné miesto na vybudovanie zadržiacích nádrží v obci, čím sa vytvoria podmienky na prepád vody do podzemia a tak s vytvorením nádrží sa vytvoria vhodné podmienky

	na vybudovanie vodných jazierok a vodných záhrad. Týmto by sa stalo centrum obce ešte viac príťažlivým a zaujímavým pre rôzne cieľové skupiny turistov a obyvateľov obce						
Cieľ projektu	Vytvorenie atraktívneho územia v centre obce , kde sa plánuje i prepojenie cyklistickými cestičkami toplianskej a radomskej doliny						
Výstupy	Zaujímavá doplnková infraštruktúra						
Užívatelia	Obyvatelia, turisti a ostatní návštevníci						
Indikátory monitoringu	Počet jazierok a záhrad						
Zmluvné podmienky	Budú doplnené po podpise zmluvy ako výsledok VO						
Riziká	Nedostatok finančných zdrojov						
Poznámky							
Realizácia projektu							
Fáza / míľnik	Súčinnosť iného odboru, alebo subjektu					Termín (mesiac/rok)	
Príprava projektovej dokumentácie	Externá projektová kancelária					03/2027	
Realizácia projektu	Externý dodávateľ					04/2028	
Financovanie projektu:							
Druh výdavku	Termín (rok)	Náklady Spolu (eur)	Z toho verejné zdroje				Z toho súkromné zdroje
			EU	SR	VÚC	obec	
Spracovanie projektovej dokumentácie	2027	2 100,00	0,00	0,00	1 900,00	200,00	0,00
Realizácia projektu	2028	35 000,00	28 000,00	5 250,00	0,00	1 750,00	0,00
Spolu		37 100,00	28 000,00	5 250,00	1 900,00	1 950,00	0,00

Základné údaje o projektovom zámere č.7

Názov projektu	Úprava oddychového priestoru a doplnenie vybavenosti pri kultúrnom dome						
Garant	Obec Štefurov						
Kontaktná osoba garanta	Jana Rišková, starostka obce						
Začatie a ukončenie projektu	2025 - 2026						
Stav projektu pred realizáciou	Po modernizácii a úprav kultúrneho domu a odstránenia nežiadúcich objektov (latríny) a iných drobných objektov zostal voľný priestor pri vstupe do kultúrneho domu. Viac rôznorodých spoločenských akcií ako i zákazu fajčenia vo vnútorných priestoroch je veľmi žiadúce upraviť terén s ozelenením okolo krytého sedenia a sadových úprav. Samozrejme sa predpokladá doplnenie priestoru pre malé rekreačné aktivity. Tento priestor bude môcť byť využívaní aj prípade, že v kultúrnych priestoroch nebudú podujatia.						
Cieľ projektu	Účelné využitie vonkajšieho priestoru pri kultúrnom dome						
Výstupy	Esteticky upravené okolie kultúrneho domu						
Užívatelia	Občania obce a návštevníci						
Indikátory monitoringu	Počet a štruktúra rekreačných prvkov						
Zmluvné podmienky	Budú dohodnuté pri podpise zmluvy						
Riziká	Nedostatok finančných zdrojov						
Realizácia projektu							
Fáza / míľnik	Súčinnosť iného odboru, alebo subjektu					Termín (mesiac/rok)	
Príprava projektovej dokumentácie	Externá projektová kancelária					6/2025	
Realizácia projektu	Externý dodávateľ					5/2026	
Financovanie projektu:							
Druh výdavku	Termín (rok)	Náklady Spolu	Z toho verejné zdroje				Z toho súkromné zdroje
			EU	SR	VÚC	obec	
Spracovanie projektovej dokumentácie	2025	600,00	0,00	0,00	0,00	600,00	0,00
Realizácia projektu	2026	32 000,00	26 200,00	4 800,00	0,00	1 600,00	0,00
Spolu		32 600,00	26 200,00	4 800,00	0,00	2 200,00	0,00

Základné údaje o projektovom zámere č 8				
Názov projektu	Modernizácia verejného osvetlenia			
Garant	Obec Štefurov			
Kontaktná osoba garanta	Jana Rišková			
Partneri garanta (spolupráca s ...)				
Začatie a ukončenie projektu (od ...do....)	2026			
Stav projektu pred realizáciou	Terajší stav verejného osvetlenia v obci je nepriaznivom technickom a zastaranom stave s nízkou účinnosťou, ale vysokou spotrebou energie. Zároveň sa vyžaduje aj výmena káblovej siete			
Cieľ projektu	Vyššia svetelná účinnosť a nižšia spotreba elektrickej energie			
Výstupy	Dostatočne zabezpečenie osvetlenie obce			
Užívatelia	Obyvatelia obce a návštevníci			
Indikátory monitoringu	Počet vymenených svietidiel a dĺžka elektrického kábla			
Zmluvné podmienky	Budú doplnené po podpise zmluvy po verejnom obstarávaní			
Riziká	Nedostatok finančných zdrojov a kvalita dodávateľa			
Poznámky				
Realizácia projektu				
Fáza / míľnik	Súčinnosť iného odboru, alebo subjektu		Termín (mesiac/rok)	
Príprava projektovej dokumentácie	Externá projektová kancelária		4/2026	
Realizácia projektu	Externý dodávateľ		9/2026	
Financovanie projektu:				
Druh výdavku	Termín (rok)	Náklady Spolu (eur)	Z toho verejné zdroje	Z toho súkromné zdroje

			EU	SR	VÚC	obec	
Spracovanie projektovej dokumentácie	2026	500,00	0,00	0,00	0,00	500,00	0,00
Realizácia projektu	2026	4 800,00	3 840,00	720,00	0,00	240,00	0,00
Spolu		5 300,00	3 840,00	720,00	0,00	740,00	0,00

Základné údaje o projektovom zámere č.9

Názov projektu	Nákup techniky a náradia na údržbu obecných komunikácií a verejných priestranstiev
Garant	Obec Štefurov
Kontaktná osoba garanta	Jana Rišková
Partneri garanta (spolupráca s ...)	
Začatie a ukončenie projektu (od ...do....)	2024 - 2025
Stav projektu pred realizáciou	Koncová obec so značným prevyšovaním obecných komunikácií, chodníkov a verejných priestranstiev má veľmi komplikovanú úpravu ciest, chodníkov a priestranstiev a to z dôvodu, že obyvatelia obce sú väčšinou v pokročilejšom veku, nedostatok aktívnych pracovníkov a obmedzený rozpočet na zabezpečovanie udržiavacích prác najmä v zimnom období. Uvedenou technikou je väčšia šanca udržiavať priechodnosť a bezpečnosť na obecných plochách
Cieľ projektu	Zvýšenie bezpečnosti a predchádzanie úrazovosti na cestách a chodníkoch pre peších
Výstupy	Kompletne udržiavané obecné komunikácie, chodníky a verejné priestranstvá
Užívatelia	Obyvatelia obce a návštevníci
Indikátory monitoringu	Dĺžka udržiavacích ciest, chodníkov a verejných priestranstiev
Zmluvné podmienky	Budú doplnené po podpise zmluvy o VO
Riziká	Nedostatok finančných zdrojov
Poznámky	
Realizácia projektu	

Fáza / milník				Termín (mesiac/rok)			
Príprava projektovej dokumentácie		Nerelevantné					
Realizácia projektu		Externý dodávateľ		11/2024			
Financovanie projektu:							
Druh výdavku	Termín (rok)	Náklady Spolu (eur)	Z toho verejné zdroje				Z toho súkromné zdroje
			EU	SR	VÚC	obec	
Spracovanie projektovej dokumentácie		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Realizácia projektu	2024	12 200,00	0,00	10 980,00	0,00	1 220,00	0,00
Spolu		12 200,00	0,00	10 980,00	0,00	1 220,00	0,00

Základné údaje o projektovom zámere č.10

Názov projektu	Modernizácia obecného rozhlasu
Garant	Obec Štefurov
Kontaktná osoba garanta	Jana Rišková
Partneri garanta (spolupráca s ...)	
Začatie a ukončenie projektu (od ..... do.....)	10/2024 – 10/2025
Stav projektu pred realizáciou	Obecný rozhlas v súčasnom období neplní dostatočne funkciu informovanosti a to z dôvodov jeho technicky zastaranom stave a pôvodných nevyhovujúcich káblov. Časť ampliónov je nefunkčná. Rozhlasová ústredňa je tiež často poruchová. Pri modernizácii sa vyžaduje samonosný kábel v dĺžke 1 500m, nové konzoly a 19 ks tlakových reproduktorov, digitálna ústredňa a montáže.
Cieľ projektu	Skvalitnenie informovanosti obyvateľov

Výstupy	Kompletne vymenené rozvody, reproduktory a ústredňa		
Užívatelia	Verejnosť a návštevníci obce		
Indikátory monitoringu	Počet vymenených reproduktorov a dĺžka kábla		
Zmluvné podmienky	Budú doplnené po podpise zmluvy ako výsledku verejného obstarávania		
Riziká	Nedostatok finančných zdrojov, kvalita dodávateľa		
Poznámky	-		
Realizácia projektu			
Fáza/míľnik	Súčinnosť iného odboru alebo subjektu	Termín (mesiac/rok)	
Príprava projektovej dokumentácie	Externá projektová kancelária	10/2024	
Vydanie stavebného povolenia	Stavebný úrad	-	
Spracovanie a registrácia žiadosti o NFP, zhromaždenie príloh	Externá konzultačná spoločnosť	02/2025	
Realizácia projektu	Externý dodávateľ	05/2025	
Kolaudácia	Stavebný úrad		

Financovanie projektu					
Druh výdavku	Termín (rok)	Náklady spolu (eur)	z toho verejné zdroje		z toho súkromné zdroje
			EU/SR/VÚC	Obec	
Spracovanie projektovej dokumentácie	02/2024	500,00	0	500,00	0
Realizácia projektu	05/2025	6 300,00	5 670,00	630,00,00	0
Spolu		6 800,00	5 670,00	1 130 ,00	0

ČASŤ D – REALIZAČNÁ ČASŤ

Realizačná časť opisuje realizáciu aktivít – popis postupov ich inštitucionálneho a organizačného zabezpečenia, monitorovanie a hodnotenie činností počas ich priebehu, vecný a časový harmonogram realizácie programu rozvoja obce formou akčných plánov. Záznamy z monitorovania budú priebežne dopĺňané počas obdobia realizácie aktivít. V nasledujúcej tabuľke je uvedený komunikačný plán pre fázu realizácie:

P.č.	Časový rámec	Miesto konania	Ciel'ová skupina	Forma	Téma, ciele	Vstupné údaje	Výstupy
1.	11/2022	OÚ	Poslanci	Seminár	Projektové zámery na rok 2023-2027	Základné údaje o projektových zámeroch	Návrh časového, inštitucionálneho a finančného zabezpečenia projektových zámerov na rok 2021
2.	12/2022	OÚ	Občania	Verejné prerokovanie	Projektové zámery na rok 2023 - 2027	Návrh časového, inštitucionálneho a finančného zabezpečenia projektových zámerov na rok 2023	Pripomienky návrhy občanov

3.	02/2022	OÚ	Poslanci	Seminár	Prepojenie programového rozpočtovania	Metodika programov rozpočtovania, výsledky hospodárenia obce za rok 2023 - 2024	Návrh štruktúry programového rozpočtu na rok 2024
4.	10/2024	OÚ	Občania	Verejné prerokovanie	Rozpočet obce na rok 2021	Návrh rozpočtu obce na rok 2024	Pripomienky návrhy občanov, ponuka pre súkromných investorov
5.	12/2024	OÚ	Poslanci	Seminár	Projektové zámery na rok 2025-23027	Základné údaje o projektových zámeroch	Návrh časového, inštitucionálneho a finančného zabezpečenia projektových zámerov na rok 2025

18. MONITOROVANIE A HODNOTENIE

Monitorovanie a hodnotenie sú hlavné procesy potrebné pre správnu implementáciu programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja. Prostredníctvom monitorovania a hodnotenia, sa sledujú a následne vyhodnocujú zmeny v území vzniknuté počas realizácie stratégie.

Monitorovanie bude prebiehať raz ročne, kde sa na konci sledovaného obdobia vypracuje monitorovacia správa, ktorá bude pozostávať z krátkeho popisu aktivít, ktoré sa v obci realizovali počas roka a definovanie ich nadväznosti na stanovenú stratégiu. Ďalej bude sledovať napĺňanie stanovených monitorovacích ukazovateľov. Samospráva každý rok spracuje do monitorovacej správy pripomienky úradu, poslancov, verejnosti.

Monitorovacia správa tvorí podklad aj pre plánovanie ďalších aktivít, preto by bolo vhodné ju spracovávať v čase prípravy a schvaľovania rozpočtu pre ďalší rok. Za spracovanie monitorovacích správ je zodpovedná samospráva (Miestne zastupiteľstvo a starosta), pokiaľ nebude zriadená iná organizácia/komisia, ktorá bude mať v kompetencii napĺňanie stratégie. Monitorovacie správy budú predkladané a schvaľované obecným zastupiteľstvom a následne budú predložené vyššiemu územnému celku.

Výsledkom procesu monitorovania a hodnotenia bude zisťovanie, ako projekty prispeli k rozvoju obce a vyhodnotenie úspešnosti naplnenia vízie obce Štefurov.

Plán priebežných hodnotení PHRSR na programové obdobie 2021-2027		
Typ hodnotenia	Vykonať prvýkrát	Dôvod vykonania/ periodicita
Strategické hodnotenie	najsôr v roku 2024	podľa rozhodnutia obce/ koordinátora PHRSR a vznikutej spoločenskej potreby
Operatívne hodnotenie		
Ad hoc hodnotenie celého PHRSR	2024-2025	Každoročne v zmysle príslušných ustanovení Zákona NR SR 539/2008 Z. Z. o podpore regionálneho rozvoja v termíne do 3. mesiaca príslušného roku
Tematické hodnotenie časti PHRSR	2024-2025	Téma hodnotenia: ak bola téma identifikovaná ako riziková časť vo výročnej monitorovacej správe za predchádzajúci kalendárny rok
Ad hoc mimoriadne hodnotenie PHRSR	2024-2025	Pri značnom odklone od stanovených cieľov alebo zmene stanovených cieľov jednotlivých prioritných oblastí alebo zmene hodnôt

		ukazovateľov. Pri návrhu revíziu PHRSR.
Ad hoc hodnotenie celého PHRSR	2024-2025	Na základe rozhodnutia starostu obce v zmysle príslušných predpisov, na základe rozhodnutia kontrolného orgánu obce, na základe podnetu poslancov, na základe protokolu Národného kontrolného úradu SR, na základe správy auditu.
Ad hoc hodnotenie celého PHRSR	2025	Na základe rozhodnutia starostu obce o príprave PHRSR na nasledovné programové obdobie po roku 2025.

19. AKČNÝ PLÁN

Správa o plnení akčného plánu obce Štefurov je spracovaná v zmysle Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Štefurov na obdobie rokov 20121-2027, časť C – Programová časť. Cieľom monitoringu Akčného plánu obce je zostaviť komplexnú informáciu o tom, ako sa plnia opatrenia navrhnuté v PHSR obce počas celého obdobia platnosti dokumentu v rokoch 2021-2027. Tieto údaje sú k dispozícii pre samosprávu a širokú verejnosť.

Akčný plán obce Štefurov je zoradený podľa priorít, oblastí a opatrení. Ku každému opatreniu je priradený garant – odborný útvar obecného úradu, resp. externý odborník, ktorého úlohou je zabezpečiť realizáciu navrhnutých aktivít a monitorovať ich plnenie. Odpočet aktivít v akčnom pláne je spracovaný z pohľadu obce Štefurov, v niektorých prípadoch je ako realizátor danej aktivity uvedený iný subjekt (investor, prevádzkovateľ, partnerská inštitúcia a pod.). V akčnom pláne sú vymenované aktivity bežného, kapitálového a podporného charakteru v časovom slede, resp. súbežne. Ide o aktivity, ktoré je potrebné realizovať v ďalšom období. Akčný plán je spracovaný na základe údajov v schválenom rozpočte obce, schválených strategických dokumentoch obce a údajov odborných útvarov obecného úradu.

OPATRENIA	AKTIVITA	TERMÍN	ZODPOVEDNÝ	FINANCOVANIE v €
AKČNÝ PLÁN PRE HOSPODÁRSKU OBLASŤ				
1.1 Vybudovanie Požiarnej zbrojnice S DHZ v obci	1.1.1 Aktivizovanie DHZ v obci, 2. Realizácia prestavby bývalého obch. objektu pre PZ 3. Vybudovanie garáže pre požiarne vozidlo	2023-2025	Obec Štefurov	142 073,00
1.2 Úprava vodojemu, obnova prameňa, oplatenia a výmena časti vodovodných potrubí a odbočiek po vodomery	1.2.1 Spracovanie PD pre územné usporiadanie vodojemu a prameňa 2. Obnova izolačných vrstiev 15 m3 vodojemu, výmena dverí a okien na tomto objekte 3. Obnova prameňa 4. Výmena časti potrubia a prípojok po odberné miesta	2024-2027	Obec Štefurov	301 300,00
1.3 Rozšírenie prístupovej komunikácie a prepojenie ciest pri cintoríne	1.3.1 Spracovanie PD na rozšírenie prístupovej cesty vytvorením 6 parkovacích miest a prepojenie dvoch komunikácií v dĺžke 690 m a parkoviska o rozlohe 120 m2	2024-2026	Obec Štefurov	36 800,00

1.4 Oplotenie obecného cintorína V Štefurove	1.4.1 Spracovanie zjednodušenej PD na oplotenie cintorína, 2, Realizácia oplotenia v dĺžke 330 m vrátane betónového základu pre osadenie stĺpikov	2025-2027	Obec Štefurov	55 000,00
--	--	-----------	---------------	-----------

AKČNÝ PLÁN PRE SOCIÁLNU OBLASŤ

2.1 Úprava priestoru so zelenou infraštruktúrou na oddych a rekreačné aktivity	2.1.1 Realizácia stavebných a sadových úprav pri KD na oddychové a rekreačné centrum	2025-2027	Obec Štefurov	101 400,00
2.2 Zabezpečenie účinnej techniky a náradia na údržbu obecných komunikácií	2.2.1 Zakúpenie vhodnej techniky na udržiavanie bezpečnej prevádzky na obecných cestách a na chodníkoch pre peších	2024	Obec Štefurov	12 200,00

2.3 Modernizácia obecného rozhlasu	2.3.1 Výmena rozhlasovej ústredne, reproduktorov a káblov	2025-2026	Obec Štefurov	6 800,00
2.4. Modernizácia verejného osvetlenia	Výmena zastaraných žiaroviek za LED žiarovky s vyššou svietivosťou a menšou spotrebou	2026-2027	Obec Štefurov	55 000,00
1.5 Zlepšenie doplnkovej cestnej vybavenosti pri cintoríne	1.5.1 1, Spracovanie PD, 2, Realizácia doplnkovej dopravnej infraštruktúry a to parkoviska pri obecnom cintoríne o rozlohe 120 m ²	2026-2027	Obec Štefurov	

AKČNÝ PLÁN PRE ENVIRONMENTÁLNU OBLASŤ				
3.1 Vybudovanie komplexnej kanalizačnej siete	3.1.1.Spracovanie PD vybudovanie kanalizácie a spoločnej ČOV s obcou Valkovce 2. Realizácia kanalizačných potrubí a prípojok ku odberným miestam a vybudovanie vodojemu ako spoločnej investície s obcou Valkovce.	2025-2027	Obec Štefurov	325 500,00
3.2 Zadržovanie vody v katastri obce Štefurov	3.2.1 Spracovanie PD vrátane vodohospodárskeho konania 2. Realizácia diela	2026-2027	Obec Štefurov	37 100,00

Tabuľky akčných plánov

ČASŤ E - FINANČNÁ ČASŤ

Obec Štefurov plánuje na plánované rozvojové zámery využiť vlastné zdroje v súčinnosti s možnosťami využitia finančných zdrojov zo štrukturálnych fondov a kohézneho fondu Európskej únie a zo štátnych fondov. V programovom období 2021 až 2027 môže na svoje projekty čerpať z nižšie uvedených operačných programov. (Pri jednotlivých operačných programoch uvádzame tie prioritné osi a v rámci nich tie investičné priority, pri ktorých je obec Štefurov oprávnená žiadať o poskytnutie nenávratného finančného príspevku):

- * **Programy cieľa investovanie do rastu a zamestnanosti:**
- * **Operačný program: Integrovaná infraštruktúra,**
- * **Operačný program: Ľudské zdroje,**
- * **Operačný program: Výskum a inovácie**
- * **OP Kvalita životného prostredia (OP KŽP) (financovaný z Kohézneho fondu)**

Prioritná os 1 Udržateľné využívanie prírodných zdrojov prostredníctvom rozvoja

Environmentálnej infraštruktúry – IP 1, IP2, IP 3

Prioritná os 4: Energeticky efektívne nízkouhlíkové hospodárstvo (financovaná z Európskeho fondu regionálneho rozvoja) – IP 1

- * Integrovaný regionálny operačný program
- * Efektívna verejná správa:
- * Operačný program Technická pomoc:
- * OP Program rozvoja vidieka (OP PRV)(financovaný z Európskeho poľnohospodárskeho fondu rozvoja vidieka – EPFRV
- * OP Rybné hospodárstvo
- * Interreg Slovensko – Poľsko

**Priorita 1 : K prírode ohľaduplné a bezpečné pohraničie,
 Priorita 2 : Prepojenejšie pohraničie,
 Priorita 3: Tvorivé a turisticky atraktívne pohraničie,
 Priorita 4: Spolupráca medzi inštitúciami a obyvateľmi pohraničia.**

Východiskový návrh priorít pre politiku súdržnosti na programové obdobie 2021 – 2027 je výsledkom procesu, na ktorom spolupracovala štátna správa a so samosprávou, neziskovým a súkromným sektorom, ako aj profesijnými združeniami.

Dokument predstavuje návrh investičných priorít Slovenska v súvislosti s jednotlivými cieľmi politiky súdržnosti na roky 2021 – 2027, ktorý bol jednomyselne schválený Radou vlády pre politiku pre politiku súdržnosti.

Viaczdrojové financovanie aktivít PHRSR obce Kobylnice

Prioritná oblasť	Celkové náklady v €	Verejné zdroje (v €)					Súkromné zdroje
		EÚ	Štát	VÚC	Obec	Spolu	
Hospodárska oblasť	535 1736 €	428 076 €	80 135 €	0, €	30 736 €	0 €	0 €
Rekonštrukcia objektu pre požiarňu zbrojnicu a garáž	142 073, €	114 526, €	20 210, €	0,00	7 336, €	142 073, €	0,00
Rozšírenie prístupovej komunikácie k obecnému cintorínu a prepojenie ciest	36 800 €	29 750 €	5 250 €	0,00	3 350 €	36 800 €	0,00

Rekonštrukcia vodovodu a vodovodného potrubia	301 300 €	239 800 €	46 500 €	0 €	16 800 €	301 300 €
Oplotenie cintorína	55 000 €	44 100 €	8 175 €	0 €	3 250 €	55 000 €

č. 28: I. F. P., pre hospodársku oblasť

Sociálna oblasť	56 586 €	30 040 €	22 150 €	0 €	4 375 €	56 585 €	0 €
Úprava oddychového priestoru a doplnenie vybavenosti pri KD	32 600, €	26 200 €	4 800 €	0 €	1 600 €	32 600 €	0 €
Nákup techniky a náradia na údržbu obecných komunikácií a verejných priestranstiev	12 200 €	0 €	10 980 €	0 €	1 220 €	12 200 €	0 €
Modernizácia verejného osvetlenia	5 300 €	3 840 €	720 €	0	740 €	5 300 €	0 €
Modernizácia obecného rozhlasu	6 485 €	0 €	5 670 €	0 €	815 €	5 040 €	0 €

Tabuľka č. 29: I. F. P. pre sociálnu oblasť

Enviromentálna oblasť	389 600 €	304 400 €	57 075 €	8 550 €	19 575 €	389 600 €
Vybudovanie kanalizácie a jej napojenie na ČOV	352 500 €	276 400 €	51 825 €	6 650 €	17 625,€	352 500 €

Vybudovanie zadržiacích nádrží v centre obce	37 100 €	28 000,€	5 250 €	1 900 €	1 950 €	77 500,00	
---	----------	----------	---------	---------	---------	-----------	--

Tabulka č.30: I. F. P. pre environmentálnu oblasť

ZÁVER

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Štefurov na roky 2021 - 2027 s výhľadom do roku 2030 je strednodobý plánovací dokument, reflektuje aktuálne potreby obce pre jej ďalší rozvoj. Prioritou samosprávy je, aby obec smerovala k udržateľnému hospodárskemu rozvoju a tak napĺňala stanovenú víziu. Tento strategický dokument bol pripravený v spolupráci rôznych subjektov, ktorých sa rozvoj obce Štefurov dotýka (samospráva, podnikatelia, občania, spolky a združenia). Pri implementácii programu rozvoja je potrebné aj naďalej spolupracovať a komunikovať so všetkými subjektmi, aby bolo možné realizovať naplánované projekty a aktivity a aby sa napĺňali stanovené ciele.

Tento dokument bol pripravený v zmysle novej metodiky na vypracovanie programov hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja, pričom vychádza z analýz, identifikácie problémov, a navrhuje rozvojovú stratégiu. Napriek tomu, že nie je možné detailne predpokladať situáciu o päť či sedem rokov, toto PHRSR predstavuje špecifický program nielen plánovaných aktivít, ale aj ich finančný a realizačný plán, ktorý vytvára skutočnú, použiteľnú a nápomocnú koncepciu rozvoja.

Zámerom tejto rozvojovej stratégie je naplniť opatrenia v súlade s princípmi udržateľného rozvoja, ktoré obyvateľom obce Štefurov poskytnú kvalitu života na čo najlepšej dosiahnuteľnej úrovni.

Obr. Obecný úrad v Štefurove s pamätníkom rodákov z obce v II. svetovej vojne

Zámer spracovania PHRSR	
Názov dokumentu	Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho obce Štefurov na roky 2021 až 2027 s výhľadom do roku 2030
Forma spracovania	PHRSR bolo vypracované externými odborníkmi v spolupráci s pracovníkmi samosprávy
Riadenie procesu spracovania	Proces spracovania dokumentu prebiehal za účasti pracovných skupín, ktoré mali za úlohu riadiť jednotlivé oblasti pôsobnosti: hospodársku, environmentálnu a sociálnu
Obdobie spracovania	Dokument bol spracovávaný v období od novembra 2023 do apríla 2024.
Financovanie spracovania	<ul style="list-style-type: none"> - náklady na vlastné spracovanie – experti (vyjadrené v osobohodinách) - náklady na získanie informačných podkladov – štatistiky, analýzy, prognózy, dotazníky, - náklady na stretnutia – pracovné skupiny a verejnosť, - náklady na publicitu – tlač informačných materiálov, úprava elektronických médií.

Harmonogram spracovania PHRSR:

Harmonogram spracovania PHRSR						
2020/2021						
Termín	XI		XII	I-II	III	IV
Úvod						
Analytická časť						
Strategická časť						
Programová časť						
Realizačná časť						
Finančná časť						
Záver						

Zoznam kvantitatívnych a kvalitatívnych dát:

Zoznam použitých kvantitatívnych a kvalitatívnych dát		
Oblasť dát /téma	Zdroj dát	Webová stránka
Obyvateľstvo	Štatistický úrad SR	http://slovak.statistics.sk
	Obecný úrad	http://www.borskymikulas.sk/
Domový a bytový fond	Štatistický úrad SR	http://slovak.statistics.sk
Občianska vybavenosť	Obecný úrad	http://www.stefurov.sk/
Technická infraštruktúra	Obecný úrad	http://www.stefurov.sk/
Ekonomická štruktúra	Databáza všetkých firiem Slovenska	https://www.vsetkyfirmy.sk/
	Obecný úrad	http://www.stefurov.sk/
Rozpočet a finančné hospodárenie	Obecný úrad	http://www.stefurov.sk/
Poloha	Atlas krajiny SR	http://www.enviroportal.sk/
	Google Earth	https://www.google.com/earth/
Doprava a dostupnosť územia	Atlas krajiny SR	http://www.enviroportal.sk/
	Google Earth	https://www.google.com/earth/
	Portál cestnej databanky	http://www.cdb.sk
Prírodné podmienky	Atlas krajiny SR	http://www.enviroportal.sk/
Využitie zeme	Katastrálny portál SR	http://www.katasterportal.sk/kapor/
Životné prostredie	Štátna ochrana prírody SR	http://www.sopsr.sk/web/
Cestovný ruch	Ministerstvo cestovného ruchu a športu	http://www.minvcrs.sk

Plán hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja na programovacie obdobie

2021 - 2027 z výhľadom do roku 2030 bol prerokovaný a schválený na obecnom

zastupiteľstve dňa ....., uznesením č. ....

Zoznam analyzovaných koncepčných dokumentov:

Zoznam analyzovaných koncepčných dokumentov			
Názov dokumentu	Platnosť dokumentu	Úroveň dokumentu	Zdroj
Stratégia Európa 2020	2020	európska	http://www.eu2020.gov.sk
Partnerská dohoda SR na roky 2014 - 2020	2020	národná	http://www.partnerskadohoda.gov.sk/
Národná stratégia regionálneho rozvoja SR (NSRR)	2030	národná	http://www.telecom.gov.sk
Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja prešovského samosprávneho kraja 2014 - 2020	2020	regionálna	https://www.presov-vuc.sk
Územný plán prešovského samosprávneho kraja	2020	regionálna	http://www.presov-vuc.sk
Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Štefurov 2015 - 2020	2014	lokálna	http://www.stefurov.sk/

Kontrolný zoznam pre hodnotenie možných rizík

Druh rizika	Objekt rizika	Zdroj rizika	Nežiaduce dôsledky	Pravdepodobnosť
Individuálne	Nedostatočná odborná pripravenosť pracovného tímu	Profily členov pracovného tímu	Neodborná, nedostatočná rozpracovanosť stratégie rozvoja	Nízka
Technické	Nevysporiadanie pozemkov, chybná projektová dokumentácia	Projektová dokumentácia, stavebné povolenia	Nemožnosť realizovať projekt, časové oneskorenie, predraženie projektu	Veľmi nízka
Ekologické	Poškodzovanie životného prostredia projektovými aktivitami	Interné dokumenty obce	Negatívny dopad až degradácia životného prostredia	Veľmi nízka
Sociálne	Vnímanie projektových investícií obyvateľmi	Obyvateľstvo obce	Obyvateľstvo nebude súčinné pri realizácii - napr. vysporiadavanie pozemkov	Nízka
Ekonomické	Rizikové zaobchádzanie s rozpočtom samosprávy	Rozpočet obce	Zadlženie obce, nútená správa	Veľmi nízka

Schválenie PHSR:

Schválenie PHSR	
Dokument	<ul style="list-style-type: none"> - Názov: Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Štefurov na roky 2021 – 2027 s výhľadom ro roku 2030 - Štruktúra: Hlavné časti dokumentu: <ul style="list-style-type: none"> o analytická časť (A) o strategická časť (B) o programová časť (C) o realizačná časť (D) o finančná časť (E) o záver

Spracovanie	<ul style="list-style-type: none"> - Forma spracovania: PHRSR bolo vypracované externými odborníkmi v spolupráci s pracovníkmi samosprávy - Obdobie spracovania: november 2023 - apríl 2024 - Riadiaci tím - počet členov: 3 - Pracovné skupiny - počet skupín: 3, počet členov: hospodárska skupina - 2 členovia, sociálna skupina - 2 členovia, environmentálna skupina - 2 členovia - Externá odborná spolupráca: VIDIEK, n. o. Giraltovce - Účasť verejnosti a komunikácia s verejnosťou - prostredníctvom www stránky obce - Náklady na spracovanie: <i>bude doplnené</i>
Prerokovanie	<ul style="list-style-type: none"> - Prerokovanie v orgánoch samosprávy - Verejné pripomienkovanie
Schválenie	<ul style="list-style-type: none"> - Návrh na uznesenie zastupiteľstva:

OBRAZOVÉ PRÍLOHY:

Pohľad na časť obce Štefurov, severná časť

Pohľad na kultúrny dom pred rekonštrukciou

Vonkajší priestor pri kultúrnom dome plánovaný na oddychovú zónu

Potreba ukončenia oddychového priestoru pri obecnom úrade

Vybavenie priestorov kuchynky v kultúrnom dome